

GŁOS PORANNY

DZIENNIK SPOŁECZNY, POLITYCZNY I LITERACKI

Redakcja i Administracja Piotrkowska Nr. 101. —
Redaktor przyjmuje od godz. 5-ej — 7-ej wieczorem.

Cena 25 groszy

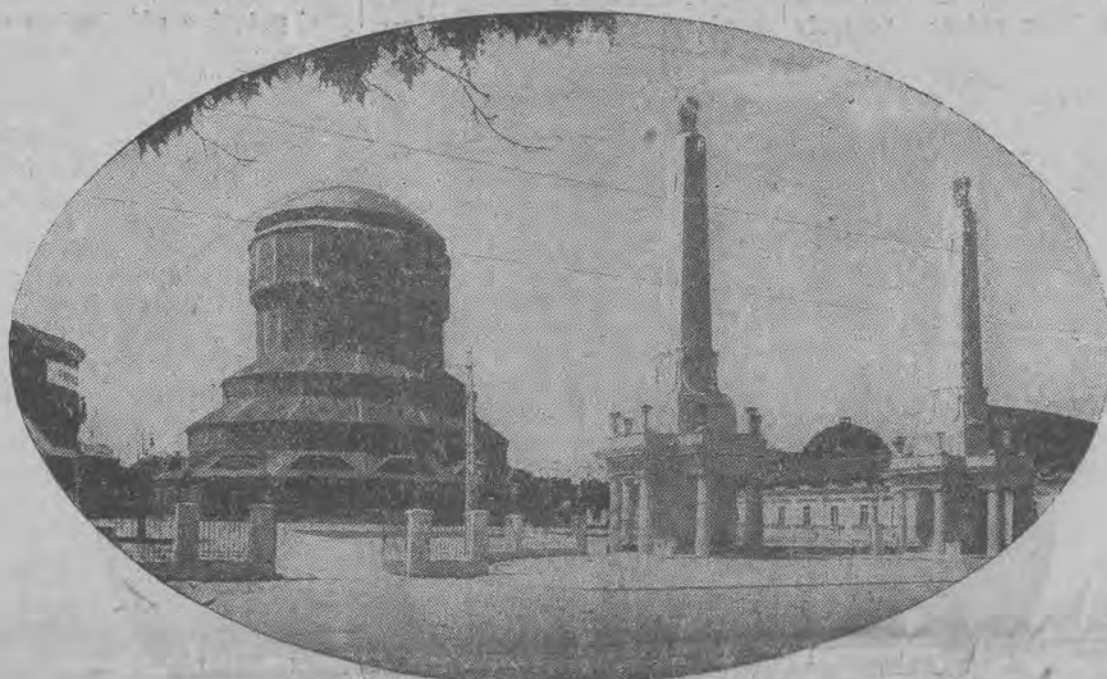
Telefony: Redakcja Nr. 44-44 Administracja i Ekspedycja Nr. 77.77 Nr. konta P. K. O. 66.155 —

16. V. — 1929 — 30. IX.

Powszechna Wystawa Krajowa w Poznaniu i jej twórcy

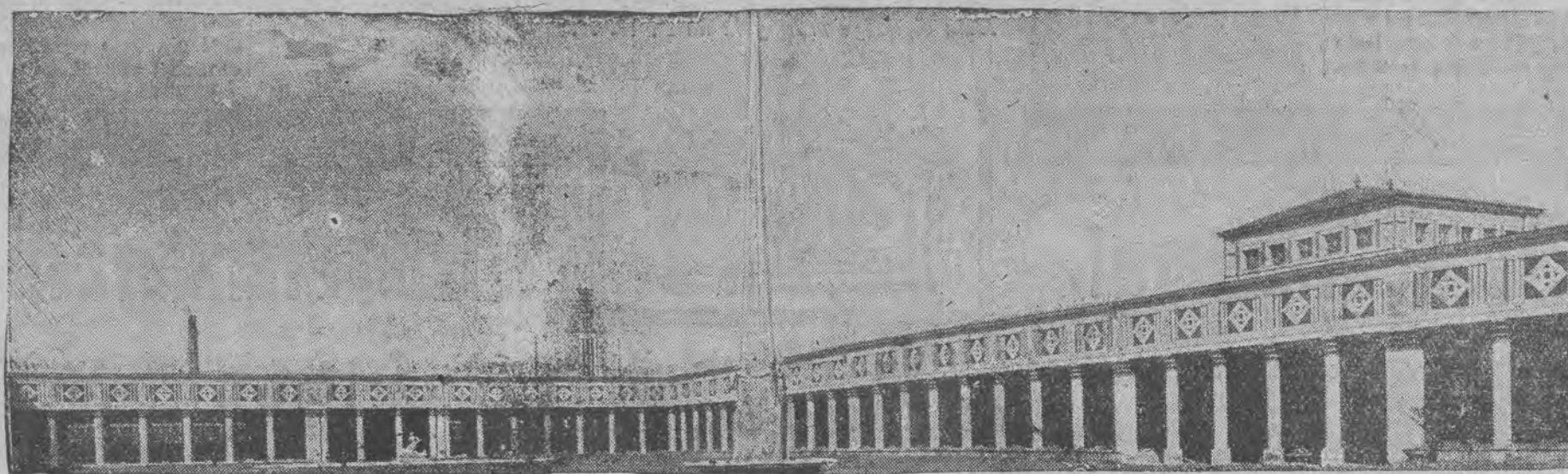
Prez. Rzplitej dr. Ign. Mościcki
protector Powsz. Wyst. Kraj.

Wejście na teren Powszechnej Wystawy Krajowej.
(W głębi wieża przemysłu górnośląskiego).

Marsz. Józef Piłsudski,
prezes komitetu honorowego.

Widok na główną dziedziniec Powszechnej Wystawy Krajowej.

INŻ. E. KWIATKOWSKI,
minister przemysłu i handlu,
członek komitetu honorowego.

CYRYL RATAJSKI,
prezydent m. Poznania, b. min.
prezes radu gł. P. W. K.

DR. ST. WACHOWIAK,
b. wicemin. i wojewoda, prezes
zarządu i nacz. dyrektor P.W.K.

D R. KAROL BERTONI,
b. min., komisarz rządowy dla
wystawy rządowej na P.W.K.

Pe-Wu-Ka i polityka

Podniosłe artykuły w prasie i na wysoką nutę patriotyzmu na strojone przemówienia, wygłoszone na uroczystym otwarciu wielkiej wystawy poznańskiej, wyczerpały zdaje się wszystko, co można na ten temat powiedzieć. Znaczenie narodowe, państwowe i gospodarcze olbrzymiej imprezy zostało wszechstronnie oświetlone i wszyscy już zdają sobie sprawę z doniosłości tej rewii teźżyny polskiej, jaką jest pokaz poznański. Warto jednak zwrócić uwagę na pewne momenty z nią związane, które bądź zostały ukryte w cieniu, bądź też nie zupełnie dobitnie podkreślone w sprawozdaniach wystawowych. Trzeba się zagłębić w arkana wyższej polityki i racji stanu, aby zrozumieć niektóre napozór zupełnie jasne zjawiska.

A więc przede wszystkim nasuwa się pytanie, dlaczego akurat w Poznaniu? Dlaczego właśnie stolica Wielkopolski otrzymała przywilej na uczczenie w ten gigantyczny sposób 10-lecia istnienia odnowionej państwowości polskiej.

Trzeba sobie przypomnieć stan umysłów w czasie, gdy powstała myśl urządzenia wystawy, a więc okres bezpośrednio po prze-wrocie majowym, kiedy Zachód Rzeczypospolitej, a szczególnie Wielkopolska z Poznaniem były terenem jaknajbardziej wrogo usposobionym wobec tego co zaszło. Długie miesiące po prawem usankcjonowaniu zwycięstwa Marsz. Piłsudskiego, Poznańskie stanowiło bezwzględny i wrogi obóz wobec świeżych władz. Warszawa natrafiała na nielada trudności z nagięciem Wielkopolski i podporządkowaniu jej nowemu rządowi. I ten właśnie moment wyzyskali poznańscy inicjatorzy powszechnej wystawy krajowej. Gdy wysunęli swój projekt, natrafili na niezwykle przyjazne przyjęcie przez władze centralne w War-

szawie. Sfery rządzące zrozumiały natychmiast, że będzie to doskonała okazja, a zarazem środek do ugłaskania poznańczyków. Rząd otworzył kredyty i poparł imprezę; nawiązano nadwyrężony kontakt między Wisłą i Wartą; reszty dokonał trzeźwy rozsądek wielkopolan, do których najłatwiej przemówić... kategorjami gospodarczymi. W lot połapali się nieprzejednani wrogowie „galicjaków z Kongresów”, że wystawa może im przynieść liczne korzyści natury materialnej i z właściwą tym pracującym ludziom energią wzięli się do dzieła, które oto obecnie zostało zakończone i otwarte dla publiczności.

Jakże się zmieniły nastroje w ciągu ostatnich dwóch lat. W sali rady miejskiej m. Poznania, gdzie ze ścian patrzą portrety

Paderewskiego i gen. Hallera padają słowa chwały na cześć Marsz. Piłsudskiego. I z czyich ust? Z ust b. ministra spraw wewnętrznych z ramienia endecji p. Cyryla Ratajskiego oraz był. wiceministra i wojewody dr. St. Wachowiaka również prawicowca. Oczywiście porozumienie to nastąpiłoby prędzej lub później, ale wystawa poznańska i prace z nią związane znacznie przyspieszyły zjednanie Wielkopolski i jej przyjaznego stosunku do nowego stanu rzeczy.

Również i zadawnione, bo od 10 lat datujące się animozje i uprzedzenia międzywielnicowe znikają lub znikną z chwilą, gdy miliony zawitają do Poznania i zapoznają się z bliską z prowinęją, której wyrzucza się stale separatystyczne skłonności. To są plusy, że się tak wyrazimy,

natury wewnętrzno-politycznej. Należy również podkreślić korzyści nazewnątrz.

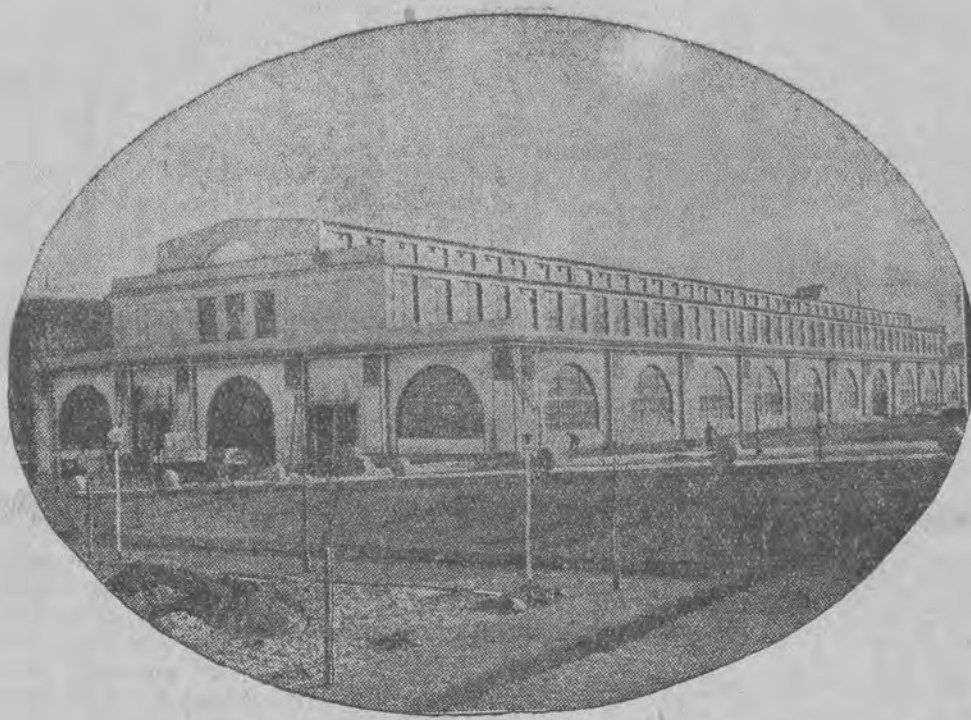
Polska nie miała dotychczas okazji ani możliwości zaprezentować światu swego dorobku w całości. Wystawy przedwojenne, z natury rzeczy ubogie i nie mogące liczyć na poparcie rządu lub samorządu, obejmowały w najlepszym razie tylko jedną dzielnicę kraju. W ciągu dziesięcioletniego istnienia państwa nie podległego nie mieliśmy również głowy do gigantycznych pokazów. Zastępowały je doroczne targi we Lwowie, w Poznaniu, a ostatnio w Wilnie. A przecież w całym szeregu dziedzin życia państwowego, społecznego i prywatnego poczyniliśmy znaczne postępy. My sami nie znamy swej potęgi, a cóż dopiero obcy,

gorzej lub lepiej do nas usposobieni.

Nieliczni tylko specjaliści znawcy krajów, przez obywateli Zachodu Europy uwzględnianych za egzotyczne, znają Polskę. Wśród cudzoziemców pomyłki takie jak sławna pomyłka Lloyd George'a, który G. Śląska chciał szukać częściej, tylko nie tam, gdzie on się w istocie znajduje, są częstsze niż się mniema.

Zadna książka, publikacja lub artykuł nie przemówi do cudzoziemca tak, jak wystawa. Wszak znaczna część swej popularności w świecie Paryż zawdzięcza periodycznie urządzanym wystawom wszechświatowym. Na wystawę poznańską, pomimo, iż jest ona jedynie krajowa, zjawili się niewątpliwie wielu cudzoziemców, nawet wrogów. Przekonają się oni, że djabeł nie taki straszny jak go malują... we wrogię prasie niemieckiej czy rosyjskiej. Złożą oni sprawozdania w swym kraju oficjalnie czy też podzielią się wrażeniami z najbliższym otoczeniem. Wystawa będzie dla obcych niejako egzaminem z naszych zdolności twórczych. Jeżeli nie bez wpływu na opinię naszą za granicą są sukcesy naszych sportowców, to tem większe znaczenie mieć będzie wystawa.

Dla ludzi pracy przegląd dorobku gospodarczego i kulturalnego kraju jest szczególnie godny uwagi. Dorobek ten jest wszak w pierwszym rzędzie dziełem ręk robotnika i pracownika umysłowego. Wystawa poznańska jest rewiją zdobyczy naszego robotnika, przeglądem naszej pracy: obok organizatorów przemysłu egzamin tam zdaje szary żołnierz - robotnik, obok nauczyciela - uczeń, obok organizatora życia kulturalnego - ci wszyscy, którzy są przedmiotem organizacji. Polska pracownicza nie będzie potrzebowała wstydić się tego egzaminu wobec swoich i obcych. I. J.

Hala ciężkiego przemysłu na P. W. K.

Dziś Premjera!

Dziś Premjera!

Arcyfarsy wszechświatowej produkcji, osnutej na tle głośniejszej sztuki: „Cesarz Franciszek Józef i Jego Sobowiór“

Najdowcipniejsza satyra polityczno-erotyczna p. t.

„Jego Ekscelencja Pośłaniec“

W rolach głównych:

Hans Junkierman

w podwójnej roli arcyksięcia i pośłańca

Mary Kid

w roli księżniczki

Werner Pittschau

w roli kochanka

Tysiące powikłanych sytuacji. Setki pikantnych nieporozumień. Dziesiątki dworskich skandali i jedno wielkie uczucie!

Początek seansów o godz. 4.30, w niedz., sob. i święta od 12-ej p. p.

Orkiestra pod dyr. p. R. Kantora.

Orkiestra pod dyr. p. R. Kantora.

Ćwiczenia wojskowe odbędą się

WARSZAWA, 17 maja. (Tel. własny) —

Wobec ciągłych pogłosek korespondent warszawski „Głosu Porannego“ zwrócił się do czynników miarodajnych w stolicy, które wyjaśniły, że ćwiczenia szeregowców i podoficerów rezerwy w r. b. odbędą się w przepisany terminie. Odpowiednie rozporządzenie ministra spraw wojskowych zostało już podpisane i za kilka dni ma być ogłoszone przez rozklejenie na murach miast.

Gen. Składkowski wyjechał na P.W.K.

Warsz. kor. (St. Gr.) telefon.: W dniu wczorajszym minister spraw wewnętrznych gen. Składkowski w towarzystwie małżonki oraz swego sekretarza wyjechał autem do Poznania.

Powrót ministra spodziewany jest w poniedziałek.

Oficerowie K.O.P.-u powołani na stanowiska

Warsz. koresp. (St. Gr.) telefon.: Dnia 17 b. m. cały szereg oficerów korpusu ochrony pogranicza którzy pozostawali przez kilka dni na urlopie z powodu zwolnienia gen. Minkiewicza, zostało powołanych do pracy.

Żadnych zmian personalnych w korpusie oficerskim nie przeprowadzono.

Posel angielski podejmował w Sofji arcyksięcia Józefa

BELGRAD, 16. 5. „Politika“ donosi z Sofji, że poseł angielski wydał uroczyste przyjęcie na cześć bawiącego w Sofji arcyksięcia Franciszka Józefa Ferdynanda habsburskiego i jego żony, co wywołało niemiłe wrażenie w kołach dyplomatycznych.

Wiadomo bowiem, że większość dyplomatów, a mianowicie posłowie: francuski, włoski, jugosłowiański, czechosłowacki i rumuński, opuścili ostentacyjnie Sofję w dniu przybycia arcyksięcia do miasta.

Jest to pierwszy wypadek od czasu wojny, że członek dynastji habsburskiej oficjalnie przyjęty jest przez poselstwo Ententy.

Djety dla nauczycieli za wycieczki naukowe z uczniami

Warsz. koresp. (St. Gr.) telefon.: Ministerstwo oświecenia wydało rozporządzenie, na podstawie którego nauczycielstwo będzie otrzymywało djety za wycieczki naukowe z młodzieżą szkolną.

Rozporządzenie to umożliwi racjonalne prowadzenie wycieczek, co obecnie było prawie niemożliwe z powodu znacznych kosztów, związanych z taką wycieczką, które nie mogły być pokryte z własnych funduszy nauczycieli.

Plany marsz. Piłsudskiego w 1920 r.

Sensacyjne rewelacje o pomocy Polski dla demokracji rosyjskiej w walce z bolszewikami

Znakomity rosyjski działacz rewolucyjny Mikołaj Czajkowski zamieścił w swych pamiętnikach nieznane dotychczas informacje o przebiegu konferencji, które odbyły się u marsz. Piłsudskiego w połowie stycznia 1920 roku.

W konferencjach tych wzięli udział Czajkowski i Sawinkow, którzy usiłowali skłonić Marszałka do udzielenia pomocy rewolucyjnej demokracji rosyjskiej w jej walce z bolszewikami.

Marszałek oświadczył miał, że nie jest apostołem, lecz prak-

tykiem Gdyby nienawidził Rosję, to dopuściłby do tego, aby państwo rosyjskie zgniło. Możliwe są dwa plany walki z bolszewikami:

Jeden wielki — sprowadzający się do utworzenia związku antybolszewickiego z pośród wszystkich narodów, zamieszkujących Imperjum oraz swobodne ich samookreślenie na kongresie narodów w Rosji wówczas, gdy będzie to możliwe.

Drugi — mały plan — porozumienia między Polską, a Rosją (oczywiście demokratyczną)

na podstawie plebiscytu, przeprowadzonego na Litwie i Białorusi.

W sprawie granic wschodnich Polski, marsz. Piłsudski oświadczył podobno, że nie powinny one być ani historyczne (1772), ani etnograficzne (1914), lecz takie, aby umożliwiły utrwalenie pokoju z Rosją.

Rokowania z Czajkowskim straciły jak wiadomo później wszelką aktualność wobec klęsk militarnych, poniesionych przez t. zw. armje białe na południu Rosji.

„Zeppelin“ wylądował we Francji

Uszkodzenia w motorach zmusiły dr. Eckenera do przerwania podróży

BERLIN, 17 maja. (ATE.) — Panuje tutaj wielkie przygnębienie z powodu niepowodzenia lotu Zeppelina. Według ostatnich wiadomości odmówił posłuszeństwa trzeci motor. Sterowiec, walcząc z wiatrami posuwał się bardzo powoli. O godz. 17.15 zakłady Friedrichshafen otrzymały depeszę iskrową, w której jest powiedziane, że „Zeppelin“ jest zmuszony do lądowania na terytorj. francuskim, które na-

stąpi prawdopodobnie w miejscowości Cuers na południowo-wschodzie od Tulonu.

BERLIN, 17 maja. (ATE.) — Zakłady Friedrichshafen otrzymały dziś o godzinie 8 wieczorem doniesienie iskrowe iż sterowiec „Zeppelin“ przelecił nad miejscowością Sant Sacharie, która jest oddalona zaledwie o 50 kilometrów od Cuers, gdzie ma się odbyć lądowanie.

Władze francuskie zezwoliły

na lądowanie „Zeppelina“ na swem terytorjum. Do Lyonu wyjechał dr. Clodius, członek ambasady niemieckiej w Paryżu, który uda się do Cuers celem załatwienia wszelkich formalności.

TULON, 17 maja. (PAT.) — O godz. 20.35 „Zeppelin“ wylądował pod Tulonem. Dyrekcja towarzystwa „Zeppelin“ wysłała francuskiemu ministerstwu lotnictwa depeszę z wyrazami wdzięczności.

Władze francuskie zezwoliły

na lądowanie „Zeppelina“ na swem terytorjum. Do Lyonu wyjechał dr. Clodius, członek ambasady niemieckiej w Paryżu, który uda się do Cuers celem załatwienia wszelkich formalności.

Policji udało się ujawnić nazwiska sprawców zamachu na Waldemarasa

KOWNO, 17 maja. (Pat.) — Policja kryminalna wydała dzisiaj dla przedstawicieli prasy pierwszy komunikat oficjalny o śledztwie w sprawie zamachu na Waldemarasa. Z komunikatu wynika, że zamach był dziełem studentów uniwersytetu kowieńskiego. Strzały do premiera i jego otoczenia dane były przez 3

osoby. Nazwiska sprawców zamachu ustaliła policja krótko po zamachu. Jeden ze sprawców, Aleksander Wasilius został aresztowany. Wasilius oddał pierwszy strzał i uważany jest za głównego sprawcę zamachu. Drugim jest niejaki Bolłota, trzecim Marcin Gudolis. Obaj są poszukiwani przez policję.

osoby. Nazwiska sprawców zamachu ustaliła policja krótko po zamachu. Jeden ze sprawców, Aleksander Wasilius został aresztowany. Wasilius oddał pierwszy strzał i uważany jest za głównego sprawcę zamachu. Drugim jest niejaki Bolłota, trzecim Marcin Gudolis. Obaj są poszukiwani przez policję.

Prócz tych trzech, współwinnych było jeszcze wiele osób, z których część zdolano aresztować. Śledztwo wyjaśniło, że w czasie zamachu prócz trzech głównych winowajców, znajdowało się w teatrze wiele innych osób, których celem było wywołanie paniki wśród publiczności, aby dać możliwość ucieczki sprawcom.

TEATR ŚWIETLNY

„CASINO“

Ostatnie 3 dni! — — Uroczą para kochanków

JOHN GILBERT i RENÉE ADORÉE

żyje, walczy i zwycięża w największym arcydziele filmowym p. t.

Miłość Kozaka

pg. powieści hr. LWA TOŁSTOJA „KOZACY“
Kierownictwo artystyczne ILJA REPIN.

Orkiestra pod dyr. **LEONA KANTORA.**
Chóry rosyjskie pod dyr. S. Lewitina.

Dziś, jutro i pojutrze od godz. 12—3-ej wszystkie miejsca po **50 gr. i 1 zł.**

Gra wojenna w Wilnie

pod osobistym kierownictwem marsz. Piłsudskiego

WILNO, 17. 5. (Tel. wł.). W dniu wczorajszym marsz. Piłsudski nie opuszczał pałacu. Od rana do pory obiadowej odbywały się w pałacu t. zw. gry wojenne (są to pogadanki prowadzone z wyższymi oficerami na różne tematy strategiczne).

W związku z temi grami przybyli do Wilna liczni wyżsi oficerowie z dowódcą O. K. generałem Litwinowiczem na czele.

Po południu p. marszałek przyjął na audjencji bawiącego w Wilnie dziennikarza francuskiego p. Pinona. Audjencja trwała przeszło godzinę.

Czas wolny p. marszałek spędza się jeden z najpiękniejszych cz. asię jeden z najpiękniejszych widoków na Wilno i okolice.

Pan marszałek zabawi w Wilnie jeszcze kilka dni.

Konsulowie polscy obradować będą w Paryżu

Warsz. kor. (St. Gr.) telefon.: Dnia 31 b. m. i 1 czerwca r. bież. obradować będzie w Paryżu dwudniowy zjazd konsulów polskich, działających na terenie Francji i Belgji.

ELEKTROWNIA ŁODZKA

zawiadamia PP. Odbiorców, że, stosownie do §§ 75, 80, 81, 82 i 96 uprawnienia rządowego Nr. 12, ceny prądu, obowiązujące PP. Odbiorców za miesiąc **kwiecień 1929 roku**, obliczone na dzień 7 maja roku bieżącego, wynoszą za jedną kilowatogodzinę:

dla światła **100,93 gr.**
dla siły **37,16 gr.**

z opustami, przewidzianymi w uprawnieniu rządowym.

W zależności od terminów zapłaty, oraz na zasadzie poszczególnych umów udzielone będą opusty dodatkowe.

DYREKCJA
Łódzkiego Towarzystwa Elektrycznego,
Sp. Akc.

Jutrzejszy dodatek Literacko-Społeczny „Głosu Porannego“ poświęcony będzie w całości Stanom Zjednoczonym.

Czytelnicy znajdą w nim szereg wartościowych artykułów wybitnych literatów, uczonych i dziennikarzy, a między innymi:

KNUT HAMSUN: „Charakter Yankesa“
EGON IRWIN KISCH: „Waszyngton“
Prof. Sorbony DANIEL MORNET: „Uniwersytety amerykańskie“
Adw. JÓZEF KON: „Orgje bankowe z Wall Street“
Dyskusja dwóch wybitnych uczonych na temat istnienia i nieśmiertelności duszy.

Tajemnica Grobowca Nr. 13

Romans

sensacyjny

G. Muhlen-Szulta

(4)

(Ciąg dalszy).

Boba obudziło nagle jakieś dotknięcie. W pokoju było zupełnie ciemno. W stronie łóżka słychać było poruszanie poduszki. Na wargach Bob czuł smak świeżego owocu. Już raz odczuł coś takiego, ale teraz nie miał

czasu na łamanie sobie głowy nad tem zagadnieniem. Zaspany Bob podszedł do kanapy, rzucił się na nią natychmiast mocno zasnął. Nie słyszał ani nie przeczuwał westchnień Marietty, które przez całą noc rozbrzmiewały w ciemnościach.

znów nastąpił zwrot na gorsze. Pewnego dnia wuj wrócił z wizytacji więzienia w bardzo złym humorze. Nie jadł obiadu i nawet nie zapalił fajki. Ten nastrój trwał przez cały tydzień. Początkowo Marietta próbowała poprawić humor wuja pieszczotami i dobrocią. Lecz, gdy raz wuj odtrącił ją gwałtownie, miłość jej przysła. Zawieszenie broni skończyło się, znów zapanowała wojna.

Prawie przez cały rok trwały te niesnaski. Wreszcie nastąpił dzień dojrzałości Marietty. Na tę uroczystość przybyło kilku kolegów Gryca z żonami.

Wszystkie te damy wylewały na głowę dziewczęcia całe beczki dobroczynnych rad. Marietta wysłuchiwała wszystkiego z opuszczoną głową, ręce zaś jej zajęte były związaniem frendzli serwety z koronkowym szalem żony dyrektora.

Panowie siedzieli w gabinecie i grali w karty.

Gdy goście udali się do domu, wuj został sam z siostrzenicą. Siedzieli milcząco naprzeciw siebie, zamieniając nieprzyjazne spojrzenia. Wreszcie wuj zaproponował Mariecie, aby poszła spać; dziewczynka zerwała się i rzekła gwałtownie:

wało ból, ale nie krzyknęło. Mała przeczuwała, że spotka ją ból stokroć gorszy.

— Czy widzisz tego przedostatniego więźnia w szeregu z temi długimi ramionami? — spytał nagle naczelnik.

— Tak, ale dlaczego każesz mi na niego patrzeć?

— To jest twój ojciec.

Marietta padła zemdlnona w ramiona wuja.

Później wuj opowiedział jej w twardych, surowych słowach historję jej ojca. Jakób Gryc, tak samo, jak jego brat - naczelnik powinien był się poświęcić karierze wojskowej. Wstąpił do wojska, lecz gdy wybuchła wojna — zdezerterował.

— Tchórzliwy pies! — dorzucił w tem miejscu naczelnik, hukając pięścią w stół.

Od tej chwili Jakób zaczął się staczać w dół. Rabunki w czasie rozruchów, szereg włamań, zabójstwo. Za jakieś drobne przestępstwo odsiaduje on teraz roczną karę więzienia. Za trzy tygodnie okres ten się kończy. Jakób wyjdzie z więzienia, on zaś, naczelnik, życzy bratu z całego serca, aby na pierwszym rogu skreślił kark.

Marietta milcząca i blada słuchała tego opowiadania. Drgnęła tylko wówczas, gdy wuj wyraził swe życzenie.

Od tego momentu spełniała swe obowiązki gospodyni z nie zwykłą pilnością. Starala się nie sprawić wujowi najmniejszej przykrości i stary wojak opowiadał później, że były to trzy najszczęśliwsze tygodnie jego życia.

W dniu, w którym Jakób został wypuszczony na wolność, Marietta zniknęła. Ukryta w jakiejś bramie, czekała na ojca. Dziewczynka uważała, że ma obecnie do spełnienia ważniejsze zadanie, niż prowadzenie gospodarstwa u wuja; musi iść za ojcem i postarać się, aby wyszedł z błota, w którym ugrzązł.

Praca, którą postanowiła zająć się Marietta, była bardzo niebezpieczna. Dziewczę stało na skraju strasznej przepaści i wcale jej nie widziało.

Gdy oświadczyła ojcu kim jest i co ma za zamiary, spojrział na nią uważnie z ironicznym uśmiechem. Otaksował ją jednym spojrzeniem. Widocznie egzamin wypadł zadawalająco, bowiem poklepał ją po ramieniu i rzekł:

— No, jeżeli chcesz, to chodź

(D. c. n.)

ROZDZIAŁ XI

Ojciec

— Ta dziewczyna jest dzika kotka, trzeba jej tylko raz na dzień dawać jeść, a zato bić ją dwa razy dziennie! — mawiał Gryc, wuj Marietty. Był on naczelnikiem więzienia, znajdującego się na krańcach miasta. Po chodźli ze starej rodziny żołnierskiej; choć już nie młody, chętnie poszedł na wojnę. Maszerował, przeklinał, stał na baczność i kazał innym na baczność stać, uczył się słuchać i sam rozkazywał. Swe pragnienia i życzenia rzucił w maszynę wojenną, która je rozmeła na pył; po został tylko obowiązek. Człowiek stał się twardy dla siebie i twardy dla innych. W podbitych gwoździami butach kroczyło się przez życie, a gdy na drodze rosły kwiaty i trawa, rozdeptywało się je na miazgę. Życie jest szarym placem do ćwiczeń wojskowych, a nie kwiecistą łąką, do stu par kartaczów!

Marietta bardzo źle się czuła w surowej atmosferze domu naczelnika więzienia. Szybko zauważono, iż posiada ona swą własną wolę. Gdy dziewczynka miała trzynaście lat, ciotka jej zmarła.

Śmierć żony wywarła głęboki wpływ na naczelnika więzienia. Zdawało się, że pragnie on łagodniej obchodzić się ze swą siostrzenicą, która prowadziła teraz całe gospodarstwo domowe. Lecz wówczas stało się coś strasznego.

Na pierwszym podwórzu więziennem stały przy ścianie, za którą mieściły się cele, — skrzynie do śmieci. Z wielkim trudem udało się Mariecie wstawić jedną z tych skrzyń na drugą, na tej zaś piramidzie — krzeselko bez jednej nogi. Siedziała na niem i przysłuchiwała się, zapomniawszy o Bożym świecie, muzyce więźnia, który przesadziwszy rękę przez kratę grał na man dolinie Marietty. Wuj zauważywszy Mariettę, siedzącą na skrzyżniach i wsłuchującą się w grę więźnia, zapalał strasznym gniewem. Kazał zamknąć dziewczynę w ciemnej celi, leżącej pod ziemią, która była przeznaczona dla najbardziej zatwardziały skazańców. W celi

tej trzymał Mariettę przez 24 godziny.

Gdy po 24 godzinach wypuścił ją z lochu była przezroczyta, jak wosk, lecz w oczach jej palił się płomień. W porze obiadu zemściła się. Postawiła przed wujem wazę pełną zupy i mięsa. Jak zwykle najpierw nalał sobie talerz rosółu.

— Dlaczego nie jesz? — spytał siostrzenicę.

— Nie jestem głodna, — odrzekła.

Wuj wrzucił ramionami i spożywał z apetytem gorący płyn. Następnie wziął widelec i zanurzył w wazie, chcąc wyjąć mięso. Nagle rozległ się potężny krzyk i posypały się przekleństwa, jak z rogu obfitości. Pan naczelnik wyjął z wazy szczura.

— Wybacz wuju, — rzekła Marietta — to wstrętne zwierzątko widocznie weszło mi za bluzkę, gdy siedziałam w celi, a potem, gdy gotowałam obiad, wskoczyło do garnka.

Naczelnik więzienia roześmiał się groźnie.

— Widocznie przez jeden dzień nie zdażyłaś się nauczyć, jak postępować ze szczurami. Postaram się to naprawić. Teraz posiedzisz w lochu przez cały tydzień.

Wydającej dzikie krzyki Mariecie zawiązał usta i wrzucił ją do ciemnej piwnicy. Lecz po upływie kilku godzin dziwnie zaniepokojony udał się na miejsce. Znalazł Mariettę leżącą na podłodze, zemdlną. Podniósł ją, wziął na ręce i zabrał na górę. W oczach jego pojawiły się łzy. Otarł je szybko. Stary żołnierz wstydział się chwilki słabości.

Od tego czasu stosunki między wujem i siostrzenicą znacznie się poprawiły. Często wuj przypatrywał się z uśmiechem Mariecie, przymierzającej jego mundur służbowy, pas z rewolwerem i czapkę. Pewnego razu mała psotnica zamknęła nawet wuja w stołowym pokoju i oświadczyła, że nie otworzy drzwi przed upływem trzech dni.

Lecz po jakimś czasie

W dniu, w którym Jakób został wypuszczony na wolność.

— Nie pójdę jeszcze spać, muszę z tobą pomówić.

Wuj zmarszczył brwi:

— Ty chcesz ze mną pomówić?

— Tak. Pragnę wiedzieć, kim są moi rodzice.

Naczelnik wstał szybko:

— Twoi rodzice? — roześmiał się nieprzyjemnie. — Nie jest to temat zbyt obszerny. Gdy tylko urodziłaś się, matka twoja umarła. To wszystko.

— To jeszcze nie jest wszystko. Czy mój ojciec żyje? O nim nigdy nie mówiłeś.

Wuj spojrział na nią z przerażeniem. Otworzył drzwi, wyszedł i zatrzasnął je za sobą z całej siły.

Marietta jednak nie zaprzestała swych indagacji. Następnego dnia zrana zaczęła znowu o

tem mówić, a gdy zasiedli do śniadania pytała co chwila o ojca.

W pewnej chwili naczelnik huknął pięścią w stół, włożył pas i chwycił za czapkę:

— Chodź ze mną! — krzyknął do siostrzenicy.

Udali się w kierunku zabudowań więziennych, weszli na schody, mijali długie korytarze, pełne cel. Wreszcie przybyli do galerijki, która łączyła oddział męski z kobiecym; wznosiła się ona ponad podwórzem więziennem. Z galerijki widać było wyasfaltowany kwadrat, na którym pięćdziesięciu więźniów od bywało „gęsiego“ swói ranny spacer.

Naczelnik długo patrzył w milczeniu na ten smutny obraz. Trzymał on w swej dłoni drobną rączkę Marietty i ścisnął ją z całej siły. Dziewczatko odca-

PODZIĘKOWANIE

Wszystkim tym, którzy oddali ostatnią usługę nieodżałowanej naszej

B. P.

Salomei ze Lwowów

JAKUBOWEJ HERMAN

składa serdeczne podziękowanie

Stroskana rodzina.

Naszemu kochanemu szefowi, p. **Jakubowi Herman** oraz rodzinie z powodu zgonu nieodżałowanej

B. P.

Salomei Hermanowej

składa wyrazy najgłębszego współczucia

PERSONEL

firmy

Hurtownia Włókiennicza „BRACIA HERMAN i S-ka”
Spółka Komandytowa

7 żałobnej karty.

B. p. Salomea Herman

Dnia 16 b. m. zmarła nagle b. p. Salomea Herman, żona znane go w sferach kupieckich p. Jakuba Hermana, współwłaściciela firmy B-cia Herman i S-ka, córka znanego obywatela m. Łodzi p. Józefa Lwowa.

Łódzki świat biedoty i nędzy traci w niej swą szlachetną opiekunkę, która przez szereg lat niosła pomoc biednym i cierpiącym.

Pamięć o Niej zostanie wiecznie wśród tych, którym niosła pomoc i ukojenie.

Niech Jej ziemia lekka będzie!

30-lecie pracy zawodowej

p. Józef Zawierucha obchodzi w dniu dzisiejszym

P. Józef Zawierucha obchodzi w dniu dzisiejszym 30-lecie pracy zawodowej jako majster tkacki w znanej łódzkiej firmie Juljusza Kinermana. W ciągu tych długich lat pracy pracował sumiennie i gorliwie, zaskarbując sobie u swych przełożonych i podwładnych szacunek i poważanie.

Dotychczas pracuje i cieszy się zdrowiem pomimo 64 lat życia.

Jubilatowi życzymy jeszcze wiek lat powodzenia i szczęśliwości.

Jutro, w Niedzielę, dn. 19 maja o godz. 12-iej w południe jako w pierwszą bolesną rocznicę śmierci nieodżałowanego męża i ojca naszego

b. p. D-ra med. Lazara Prybulskiego

odbędzie się na cmentarzu odsłonięcie pomnika oraz nabożeństwo żałobne, na które krewnych, kolegów, przyjaciół i życzliwych zapraszają

Żona, syn i rodzina.

Wojna o płot

zakończyła się postrzeleniem właściciela domu

Właściciel posesji, przy ulicy Wólczanńskiej nr. 299, Franciszek Szulc, wydzierżawił niedawno swą nieruchomość niejakemu p. Świątkowskiemu. Między właścicielem, a dzierżawcą stałe wynikały nieporozumienia na tle rozrachunków pieniężnych, a ostatnio doszło do poważnego konfliktu wskutek tego, że dzierżawca zamierzał poczynić pewne zmiany w urządzeniach na posesji. Dom pod wspomnianym adresem okolony jest płotem, który dzierżawca chciał koniecznie usunąć i w tym celu wystąpił o odpowiednie zezwolenie inspekcji mieszkaniowej. Tym planom sprzeciwiał się stanowczo właściciel domu, który w dniu onegdajszym wieczorem wraz ze swymi dwoma synami wtargnął do mieszkania Świątkowskiego, żądając od niego pozostawienia płotu na dotychczas-

sowem miejscu. Gdy Świątkowski odmówił żądaniom gospodarza, Szulc uderzył go łaską w głowę. Dzierżawca, widząc przez wagę przeciwników, ukrył się w sąsiednim pokoju, do którego Szulc wraz ze swymi synami wyważył drzwi.

Wówczas Świątkowski począł strzelać do nich z rewolweru, a trafiony kulą gospodarz runął na podłogę, brocząc krwią. Na odgłos strzału zbiegli się lokatorzy, którzy też zawiadomili o powyższym wypadku policję. Po przeprowadzeniu dochodzenia policyjnego, Świątkowski został aresztowany i osadzony w areszcie do dyspozycji sędziego śledczego.

Do rannego Szulca wezwano pogotowie ratunkowe, które udzieliło mu pierwszej pomocy. Stan jego nie budzi jednak poważniejszych obaw.

Pobór rocznika 1908

Dziś w kolejnym dniu poboru powszechnego winni stawić się:

Przed komisją poborową nr. 1 (Pomorska 18) mężczyźni rocznika 1908, zamieszkali na terenie 3 komisariatu policji o nazwiskach na literę R.

Przed komisją nr. 2 (Ogrodowa 34) winni stawić się mężczyźni rocznika 1908, zamieszkali na terenie 4 komisariatu policji o nazwiskach na litery S, T.

Przed komisją poborową nr. 3 (Zakątna 82) winni stawić się mężczyźni rocznika 1907, kat. B (czasowo niezdolni), zamieszkali na terenie 13 komisariatu policji, o nazwiskach na litery L, E, M, N, O, P, R, S, T, U, W, Z, Ż.

Przed komisją poborową na-

leży stawić się w stanie trzeźwym, umytym i posiadać dokumenty osobiste.

Zjazd O. K. Z. Z. w Warszawie

Wezorem odbyło się zebranie w lokalu O. K. Z. Z., na którym dokonano wyboru delegatów na zjazd okręgowych komisji związków zawodowych, który obradować będzie w Warszawie w dniach 30, 31 maja i 1 i 2 czerwca r. b.

Łódzką O. K. Z. Z. reprezentować będą w stolicy pp. Walczak, Napieralski, Golański, Krzynówek, pos. Szczerkowski, Zerbe, Morgentaler i Milman.

Wiadomości bieżące.

REJESTRACJA CUDZOZIEMCÓW. W dniu dzisiejszym winni stawić się do rejestracji w starostwie grodzkiem (Kilińskiego 152) cudzoziemcy zamieszkali na terenie Łodzi o nazwiskach na litery U.

Cudzoziemcy zamieszkali na terenie powiatu łódzkiego winni stawić się w starostwie łódzkiem (Piotrkowska 100) dziś o nazwiskach na litery W-Z.

ROWERY W PARKACH. Magistrat na wniosek wydziału plantacji miejskich, postanowił zabronić jazdy na rowerach w parkach miejskich.

NOCNE DYŻURY APTEK. Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: M. Lipca (Piotrkowska 193); E. Millera (Piotrkowska 46); W. Groszkowskiego (Konstantynowska 15); A. Perelmana (Cegielniana 64); H. Niewiarowskiego (Aleksandrowska 37); S. Jankielewicz (Stary Rynek 9).

Strejk fryzjerów trwa

Wczoraj, w drugim dniu strejku pracowników fryzjerskich, komisje strejkowe obchodzą zakłady i sprawdzały, czy rzeczywiście pracownicy nie pracują.

W niektórych wypadkach zastano pracowników przy robotach, lecz na skutek interwencji komisji strejkowej, w zakładach tych również rozpoczął się strejk.

W zakładach fryzjerskich klienci oczekają godzinami na swą kofejkę, gdyż obsługują ich sami właściciele przy pomocy uczniów.

Podjęte kroki medjacyjne do prowadzą prawdopodobnie do przerwania strejku jeszcze dziś, lub we wtorek po świętach. Jednak obie strony będą musiały pójść na dalsze ustępstwa, gdyż dotychczas różnice są znaczne.

O strejku zawiadomiono inspektora pracy, który podjął kroki, zmierzające do zlikwidowania bezrobocia w zakładach fryzjerskich. (b)

OTWARCIE HELENOWA.

Dziś o godz. 5 popoł. nastąpi otwarcie sezonu letniego najmilszego zakątka Łodzi parku Helenowa. Spragnieni świeżego powietrza i kulturalnej rozrywki łodzianie niewątpliwie spędzą Zielone Świątki w Helenowie. Dziś, jutro i pojutrze od godz. 5 popoł. odbędą się koncerty popularne pod dyr. Reinholda Telga, zaś jutro, w niedzielę i poniedziałek od godz. 11-ej przed poł. poranki muzyczne.

KUPON ULGOWY
do kino-teatru „PALACE“
uprawniający do wykupienia 2-ech biletów po zł. 1,50 na wszystkie seanse i wszystkie miejsca.

W programie:
Prokurator oskarża...
Ważny tylko w d. 18.V.29 r.

Polski towar, przez polskie porty na polskich okrętach — oto współczesne hasła gospodarczego rozwoju państwa

Kochanemu Panu JAKUBOWI HERMANOWI z powodu śmierci Jego żony

B. P.

SALOMEI HERMAN

wyrażają swoje szczere współczucie

S. Stillerman i Sz. Altman

Naszemu szefowi p. Jakubowi Herman oraz rodzinie z powodu zgonu nieodżałowanej

b. p. Salomei Hermanowej

składa wyrazy najgłębszego współczucia

PERSONEL firmy „British Company“ w Łodzi.

Skargę o 150 tys. złotych

wnoszą do sądu robotnicy przeciwko Tomaszowskiej Fabryce Sztucznego Jedwabiu

W fabryce sztucznego jedwabiu w Tomaszowie Maz. powstał zatarg pomiędzy administracją fabryki a robotnikami budowlanymi na tle niezapłaconych przez firmę ustawowego wynagrodzenia robotnikom za godziny nadetatowe.

Wspomniana firma zatrudnia około 400 robotników od roku 1924. Robotnicy ci stale pracują w godzinach nadetatowych, za które firma od szeregu lat nie wypłaca im ustawowego wynagrodzenia. Interwencje miejscowego związku nie odniosły w tej sprawie żadnego skutku, gdyż firma uchyla się od wypłacenia robotnikom różnicy, powstałej

wskutek niestosowania się firmy do płac za godziny nadetatowe według ustawy z dnia 18 kwietnia 1919 roku.

W związku z tem, w dniu onegdajszym udał się do administracji fabryki sztucznego jedwabiu w Tomaszowie, kierownik związku robotników budowlanych w Łodzi, który, chcąc doprowadzić do polubownego załatwienia zatargu, otrzymał od firmy odpowiedź odmowną, przyczem firma motywuje swe stanowisko tem, że sprawa ta jest przedawniona.

Wobec opornego stanowiska firmy, związek robotniczy zwrócił się do inspektora pracy 15 obwodu z prośbą o dokładne

wyjaśnienie, czy żądania robotników są słuszne i otrzymał odpowiedź pozytywną, przyczem pan inspektor oświadczył, że fabryka ta nie otrzymała zezwolenia na zatrudnienie robotników w godzinach nadetatowych.

Jak się dowiadujemy, związek występuje na drogę sądową przeciwko wspomnianej firmie z pozwództwem, sięgającym około 150.000 złotych. Na sumę tę składają się zarobki całego szeregu robotników za godziny nadetatowe, przyczem niektórzy robotnicy wnoszą pretensję do firmy o zapłatę od dwóch do trzech tysięcy złotych. (w-i)

Wielką piekarnię mechaniczną będzie budował zarząd m. Piotrkowa

Jak się dowiadujemy, w dniu wczorajszym wyjechał do Piotrkowa naczelnik wydziału apro wizacyjnego województwa dr. Grabowski oraz radca ministerstwa spraw wewnętrznych w celu urządzenia wspólnej konferencji z przedstawicielami zarządu stowarzyszenia spożywczego „Praca“. Z ramienia współdzielni na konferencji obecni byli: pp. Fiszer, Pająk,

Marczyński. Na konferencji, która odbyła się w magistracie rozważano budowę piekarni mechanicznej, przyczem przedstawiciele województwa i ministerstwa spraw wewnętrznych zakomunikowali o przyznaniu przez ministerstwo kredytu w wysokości 100.000 złotych na budowę piekarni mechanicznej w Piotrkowie.

He pijemy mleka?

Spis mleka przeprowadzony będzie w czerwcu

W pierwszych dniach czerwca przeprowadzony zostanie przez wydział zdrowotności publicznej spis mleka, wwożonego do miasta. Spis ten przeprowadzony zostanie przez specjalnych funkcjonariuszów spisowych, pod nadzorem komisarza spisowego, którym mianowany został przez magistrat miejski inspektor weterynaryjny Nehrebecki.

Ustalenie rozmiaru konsumpcji mleka na terenie Łodzi umożliwi radzie nabiałowej prowadzenie jaknajracjonalniejszej akcji w kierunku rozwiązania problemu mlecznego.

Zaznaczyć należy, iż spis ten będzie przeprowadzony bezimiennie i wyniki jego służyć będą wyłącznie w celach statystycznych.

Teatr Żydowski w Sali Filharmonji

Dziś o g. 9 wiecz. Gościnne występy artystki teatrów Niezłobina i Maksa Reinharda

Lidji Potockiej

w sztuce p. t. **Miłość i Namietność**
Dziś, o 4 po poł. „Jego Żydowskie Dziewczę“

Wszystkie roboty sezonowe

prowdzi magistrat z funduszków miejskich

Obecnie zatrudnia magistrat około 1200 robotników sezonowych przy robotach kanalizacyjnych, brukarskich, plantacyjnych. W związku z wprowadzeniem w przyszłym tygodniu pracy na 2 zmiany, wysłane zostało do P. U. P. P. zapotrzebowanie na około 500 robotników.

Należy nadmienić, że wszystkie roboty sezonowe są prowadzone wyłącznie z funduszków miejskich, gdyż żadnych kredy-

Zebranie b. więźniów politycznych

Zarząd stowarzyszenia b. więźniów politycznych, oddział dzi, niniejszem komunikuje członkom stowarzyszenia, iż ogólne doroczne zebranie odbędzie się dnia 26 maja 1929 roku w sali Majstrów Tkackich przy u. Żeromskiego 72 w pierwszym terminie o godzinie 9-ej w drugim terminie o godz. 10 rano z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie, 2) wybór prezydium, 3) odczytanie protokołu, 4) sprawozdanie zarządu a) przewodniczącego, b) sekretarza, c) skarbnika, d) komisji rewizyjnej, f) bibliotekarza, 5) wybór zarządu, 6) komisji rewizyjnej, 7) sądu koleżeńkiego. 8) Wolne wnioski.

Wejście za okazaniem legitymacji. Kto zalega trzy miesiące w składkach, nie będzie wpuszczony na salę.

Polskie świadectwa ubóstwa uznawać będą bolszewicy

Na skutek porozumienia się ministerstwa spraw wewnętrznych i zagranicznych z władzami sowieckimi, poselstwo i konsulaty sowieckie uznawać będą zaświadczenia ubóstwa względnie niezamożności, wystawiane przez polskie władze administracyjne bez konieczności potwierdzenia tych zaświadczeń przez ministerstwo spraw zagranicznych.

Zaświadczenia także żądane są bardzo często przez władze sowieckie w wypadkach, kiedy chodzi o wyjazd do Rosji lub też otrzymania zasiłku od krewnych i w wielu innych wypadkach.

Ten stan rzeczy ułatwi w poważnym stopniu wielu osobom procedurę załatwiania formalności w konsulatach sowieckich.

Dr. A. KRYŃSKI

przeprowadził się na ul. Sienkiewicza 34, tel. 46-10
Godz. przyjęć 5-7.

Kino w ogrodzie!
od 8.30—10
10—11.30

Dziś i dni następnych Wielki dramat wschodni p. t.

NIEWOLNICA ALLAHA

piękny dramat miłości i namietności w 10 akt. W roli głównej cudowna gwiazda

BETTY COMPSON.

MUZYKA POWIEKSZONA!

Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 50 gr.

Rozwój turystyki morskiej na wybrzeżu polskim

W piątek wieczorem wyjechała z dworca kaliskiego specjalnym wagonem pierwsza tegoroczna wycieczka ligi morskiej i rzecznej w Łodzi, której uczestnicy spędzą Zielone Świątki nad polskim morzem.

Liga morska realizuje w ten sposób najbardziej racjonalnie pojętą propagandę morza polskiego wśród społeczeństwa łódzkiego. Żaden bowiem odczyt, czy prelekcja ani artykuł propagandowy o morzu i jego znaczeniu ekonomicznym czy kulturalnym, nie posiada takiego wpływu, co bezpośrednie zetknięcie się z tym żywiołem. Jeśli zaś zważyć, że dążeniem ligi jest przez ustanawianie niskich kosztów tych wycieczek udostępnienie ich najszerszym warstwom społeczeństwa, wówczas stwierdzić należy, że ten rodzaj propagandy najbardziej odpowiada swym istotnym zadaniom.

Las masztów, na których łopocą różnokolorowe bandery jest najwymowniejszym dowodem tych poczynań, które w swej ideologii reprezentuje liga morska. Bandera na maszcie polskiego okrętu, przybijającego do dalekich zamorskich portów jest bardziej istotnym świadectwem rozwoju gospodarczego państwa, niżeli obszerne tomy wydawnictw propagandowych.

Nie więc dziwnego, że te problemy coraz szerszym kręgiem zainteresowań obejmują i czynią społeczność polską. Własny szczypty skrawek wybrzeża Bałtyku nie tylko otworzył nieczem nieskrepowaną drogę do wielkich, ogarniających cały świat szlaków morskich, ale dał możliwość spędzenia nad morzem tygodni wol-

nych od pracy i czerpania w zmęczone płuca świeżego powietrza morskiego. Tradycja lata spędzonego nad morzem polskim staje się coraz bardziej powszechną w naszym społeczeństwie, a nazwy miejscowości nadmorskich do niedawna jeszcze mało znane, są dziś już nie mniej popularne w Polsce, niż wielkie kąpieliska. Jednak w tem wszystkim większą rolę

gra dotąd „moda na morze”. Nie wielu jest dotąd Polaków, którzy mogą powiedzieć o sobie, że znają pobrzeże polskie.

Z tych właśnie względów liga morska dążąc do rozwoju sportu turystycznego po wybrzeżu, przyczynia się znakomicie do silniejszego jeszcze zespolenia społeczeństwa polskiego z jego morzem.

mk.

Co usłyszymy dziś przez radio?

WARSZAWA, 1395 m.

12.10 Koncert z płyt gramofonowych.

15.10 Transmisja pieśni majowych z wieży Marjackiej w Krakowie.

15.50 Kącik artystyczny L. S. G. (Występ p. Hanki Ordonówny art. teatru „Qui pro quo”).

16.00 Koncert z płyt gramofonowych.

17.00 Odczyt p. t. „Ogrody działkowe a kultura miast” wygł. p. Marja Kuropatwińska.

17.25 Przechadzki artystyczne po Warszawie” wygł. dr. Marjan Henzel.

17.55 Słuchowisko Sieroszewskiego p. t. „Latorośle”.

18.50 Rozmaitości.

19.10 „Radjokronika” wygł. dr. Marjan Stepowski.

20.00 Transmisja z Poznania.

23.00 Transmisja muzyki tanecznej z sali malinowej hotelu „Bristol”.

Frankfurt (421)

21.00 Operetka Lehara „Niebieski mazur”.

Berlin (475)

19.00 Odczyt p. t. „Przedhistoryczne kataklizmy”.

Königsbrunnsterhausen (1649)

21.00 Recital na 2 fortepiany (Fantazja op. 103 Szuberta i Rapsodja in blue Gershwin).

Daventry Exp. (482)

21.00 Uwertura Mozarta, Arja Sullivana, Koncert fortepianowy Bruckshawa, Poemat symfoniczny Smetany.

Praga (343)

19.30 Opera Dworzaka „Nimfowodna”.

Notoryczny świętokradca

został wczoraj ujęty przez policję

Wiele kradzieży, dokonanych na terenie Łodzi, miał na sumieniu zawodowy złodziej, niejaki Bronisław Siedlecki, zamieszkały przy ul. 6-go Sierpnia 76.

W swoim czasie dokonał on kradzieży u księdza Kaczyńskiego, gdzie skradł kosztowną biżuterję, w nocy z 13 na 14 kwietnia skradł wota kościelne w kościele Najświętszej Marii Panny na placu Kościelnym.

W dniu 28 kwietnia r. b. Siedlecki skradł puszkę z pieniędzmi z zakrytych kościoła Matki Boskiej Zwycięskiej przy ul. Łąkowej.

Podczas śledztwa, zmierzającego do wykrycia sprawców opisanych wyżej kradzieży policja stwierdziła, że niejaki Kaplan, jubiler, zamieszkały przy ul. Nawrot 23, posiada wiele przedmiotów i biżuterji, pochodzących z kradzieży w kościołach.

Kaplan, badany przez policję, określił ściśle rysopis człowieka, od którego przedmioty te nabył.

W wyniku tego zeznania władze śledcze rozpoczęły energiczne poszukiwania, które doprowadziły do ujęcia w dniu wczorajszym Bronisława Siedleckiego.

Siedlecki przyznał się do wszystkich zarzucanych mu kradzieży, ponadto dodał, że ukrywając się przed policją łódzką przebywał w Gdyni, gdzie pracował w charakterze palacza na parostanku „Tezew”.

Tutaj pewnego dnia zauważył, iż jeden z oficerów marynarki posiadał większą sumę pieniędzy. Korzystając z nieuwagi oficera Siedlecki pieniądze te ukradł i zbiegł z powrotem do Łodzi.

Siedleckiego przekazano do dyspozycji władz sądowych.

TEATR, MUZYKA I SZTUKA

TEATR MIEJSKI

Dziś premiera wesołej 3-aktowej businessowo-romantycznej komedji Johna Larrie'a „Gorączka narty”.

Rolę główną odtworzy Michał Znicz.

W innych rolach: Dziewońska, Dunajewska, Jakubińska, Brodniewicz, Janowski, Hajduga, Woszczerowicz.

Reżyseruje Konstanty Tatariewicz.

Dekoracje K. Mackiewicz. Powtórzenie premiery jutro, w poniedziałek i wtorek.

TEATR KAMERALNY

Dziś i dni następnych grana będzie komedja J. Szaniawskiego „Adwokat i róża”.

TEATR W OGRODZIE STASZICA

Dzięki otwarciu teatru letniego w parku Staszica. Dana będzie wesoła farsa W. Katajewa „Kwadraty koła”. Doskonała ta sztuka, urozmaicona tańcami i śpiewami, jest satyrą na stosunek panujące wśród inteligencji w sowieckiej Rosji.

Reżyseruje Konstanty Tatariewicz. Obsadę sztuki stanowią: Pałęńska, Korzelska, Morska, Niemiżanka, Damińska, Fabisiak, Krotke, Mroziński, Matuszkiewicz, Tatarski.

Początek o godz. 9 wieczorem. Powrót tramwajami zapewniony.

W obydwa dni Zielonych Świątek o godz. 4 popołudniu wystawione będą dwa przedstawienia dla dzieci.

Grana będzie wesoła i barwna 3-aktowa bajeczka „Zaklęta żaba i Jaś chwast”.

„GONG”

Gościnne występy „Gongu” na letniej scenie w ogródku przy ul. Cegielnianej 16 rozpoczną się w

środek dnia 22 maja. Na czele zespołu zobaczymy Hanke Runowiceką, która stała się w bieżącym sezonie ulubienicą Krakowa, Adę Owidzką, Cybulskiego, Piłarskiego jun., E. Fertnera, Laskowskiego i szereg innych. Zapowiedziane występy tego teatru obudziły w spragnionej letniej rozrywki Łodzi niezumiałe zainteresowanie.

Popis szkoły

rytmiki, plastyki i tańca artystycznego H. Krukowskiej i L. Boruńskiej

W dniu 30 maja r. b. o godz. 11.30 zrana odbędzie się popis szkoły. Dla najmłodszej dziatwy wystawiona zostanie barwna baśń o „Cudownym śnie dwojga dzieci”. Dorosłych też zainteresuje szereg studjów tanecznych oraz część pedagogiczna, obejmująca lekcje dzieci i dorosłych z zakresu rytmiki i gimnastyki tanecznej. Doroczny ten pokaz pozwoli ocenić postępy uczenia oraz rozwój znanej w mieście naszej szkoły. Bilety w cenie od 1 zł. do 8 zł. do nabycia od dnia 21 b. m. w księgarni L. Fiszer, Piotrkowska 47, w dniu popisu w kasie teatru miejskiego, gdzie odbędzie się popis.

LECZNICA

lekarzy specjalistów

przy Górnym Rynku

Piotrkowska 294, tel. 22-89 (przy przystanku tramw. pabjanickich) Czynna od 10-ej rano do 7-ej wiecz., w niedziele i święta do 2-ej po poł. Wszystkie specjalności i dentystryka. Kąpiele świetlne, lampy kwarcowe, elektryzacja, Roentgen, szczyplenia, analizy (mocz, krew, krew, płwocin, wydzielin itd.) Operacje, opatrunki.

Wizyty na miasto. Porada 4 zł. Porada dentystryczna oraz wenerologiczna dla chorób skórnych i wenerycznych 3 ZŁOTE.

Począwszy od 14 maja i codziennie

Kino w ogrodzie

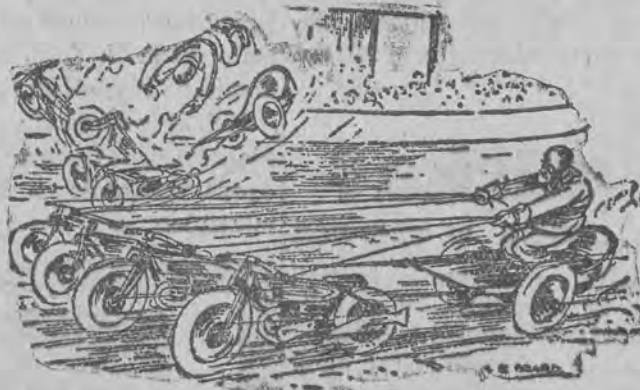
przy kinie „CZARY” Cegielniana 34.

Ostatnie 2 seanse codziennie w ogrodzie:
I od 8.30—10 w. II od 10 w. do 11.30 w.

W razie niepogody seanse przenoszą się na salę, codziennie normalne seansy na sali od godz. 4.30 i w soboty i niedziele od godz. 2 po poł.

Orkiestra symfoniczna powiększona.

Humor zagraniczny

Nowy projekt wyścigów kwadryg.

Kradzież manufaktury

Wczorajszej nocy nieznanymi sprawcami zakradli się przy pomocy wytrychów do składu manufaktury przy ul. Cegielnianej 23 skąd skradli znaczną ilość towaru wartości około 15,000 zł. Kradzież spostrzeżono dopiero nad ranem. Natychmiast powiadomiono o powyższym policję, która wszczęła poszukiwania za złoczyńcami. Właścicielem składu manufaktury jest p. Reiss.

Nowy zarząd stowarzyszenia kupców m. Łodzi

Zarząd stowarzyszenia kupców m. Łodzi (Piotrkowska 73) ukonstytuował się w sposób następujący: prezes dr. Józef Sachs, wiceprezisi Mieczysław Herc i Juljusz Lewszajn, sekretarz — Leon Mokrski, skarbnik — Jakub Herc, gospodarz — J. Weinstein.

Początek przedstawień o godzinie 4-ej po poł., w soboty i niedziele o godzinie 12-ej w poł. ostatniego o godzinie 10-ej wiecz.

Ceny miejsc na 1 seans od 1 zł., w soboty i niedziele od godz. 12-ej do 3-ej wszystkie miejsca po 50 gr. i 1 zł.

Dziś i dni następnych!

HARRY LIEDTKE

oraz jego uroczę partnerki La Jana i Betty Bird

w przepięknej obyczajowej kinosztuce

„Karjera Panny Dodo”

Dzieje złośniej dziewczyny, która marzyła o karierze scenicznej.

Człowiek ó najmiłszym uśmiechu

Mecz bokserski z Francją

Polski Związek Bokserski za-kontraktował na 16-go sierpnia przybycie francuskiej reprezentacji bokserskiej na mecz międzypaństwowy do Poznania.

Święto kolarzy

W związku z uroczystością obchodu 40-lecia istnienia klubu, zarząd łódzkiego towarzystwa kolarskiego wzywa swych członków do gremjalnego wzięcia udziału w pochodzie i nabożeństwie w katedrze w dniu 19 maja r. b.

Zbiórka w lokalu klubowym (ul. Piotrkowska 174) o godz. 7 min. 45 rano, skąd o godz. 8,30 nastąpi wymarsz.

Hiszpania - Anglia 4:3 (2:2)

W ubiegłą środę odbył się w Madrycie międzypaństwowy mecz futbolowy Hiszpania - Anglia, zakończony sensacyjnym zwycięstwem Hiszpanji w stosunku 4:3, (2:2). Zawodnikom przyglądało się 40 tysięcy widzów. Mecz prowadzony był niezwykle zażarcie, przyczem publiczność w niebывалy sposób dopingowała drużynę hiszpańską. Pierwsze dwie bramki zyskuje Anglia, lecz na kilka minut przed końcem pierwszej połowy wyrównuje Hiszpania.

Sukces Cochet'a w Pradze

W Padze na turnieju tenisowym Cochet odniósł wspaniałe zwycięstwo nad słynnym graczem czeskim Koželuhem, bijąc go 6:1, 6:1, 6:0.

Jednocześnie George pokonał Macenauera 6:1, 6:3, 1:6, 6:4, a para Opchet - George pokonała parę Mencil - Malecek 6:1, 6:1, 6:4.

Olbryzi rozwój koncernu General Motors

W roku 1922 obrót roczny General Motors Export Co. wynosił około 20 milionów dolarów. W zeszłym zaś roku obrót jednego tylko miesiąca przewyższał już powyższą cyfrę.

Turyści - Ł. K. S.

Najbliższe mecze ligowe. - Ryzykowny eksperyment Warty

Dwa dni Zielonych Świąt przyniosą nam tylko cztery spotkania ligowe: dwa z nich to walki miejscowych rywali, pozostałe dwa należą do Warty, która zmagać się będzie z zespołami Krakowa.

Na terenie Warszawy zetkną się groźne rywalki Polonia - Legia. Derby stolicy powinny przypuszczalnie zakończyć się gładkim zwycięstwem wojskowych, którzy bezsprzecznie reprezentują dziś najlepszą klasę tamtejszą i im przy pada ciężkie, lecz zaszczytne zadanie bronięcia honoru piłkarskiego Warszawy. Ongiś Polonia musiała zwycięsko opierać się atakom rywalizujących z nią Legii i Warszawianki, natomiast dziś szanse się zmieniły. Nie można rozumnie się nie doceniać w zmaganiu tym pierwiastki ambicji, który w podobnych spotkaniach odgrywa rolę dominującą, czego odzwierciedlenie znajdujemy często w wyniku. Legia zarówno jak i Polonia docenia ważność tego spotkania, o ile bowiem wojskowi mecz ten prze-

grają obecna pozycja ich w tabeli ma w pierwszej rundzie bardzo mało szans na poprawienie się, natomiast porażka Polonii, i dalsza utrata dwu punktów, zdecydowanie zepchnęłaby zespół ten na szary koniec tabeli bez widoków przedniego wypłynięcia na szersze wody.

Drugie derby lokalne przypada na Królewską Hutę, gdzie Ruch ubiegać się będzie z I. F. C. o prymat w piłkarstwie Śląska. Ewentualny sukces Ruchu utrwaliłby na długo jego obecny stan posiadania w tabeli mistrzowskiej, natomiast z chwilą porażki schyliłby on musiał czoło przed katowiczami, ustępując im lokatę w tabeli. Mocno ryzykowny eksperyment urzęda Warty poznańska: dwa ciężkie boje ligowe dzień po dniu z przeciwnikami tej miary co Cracovia i Garbarnia to przeprawa nielada. Ile ze spotkań tych Warta wyniesie punktów przewidzieć niesposób, w każdym razie podkreślić trzeba poprawiającą się

z dnia na dzień formę Cracovii, oraz jej wielki handicap w postaci gry na własnym boisku, na którym Warta nie wygrała dotychczas ani jednego meczu. Mglą tajemnicy okryte są również losy meczu z Garbarnią, bowiem pomijając fakt zmęczenia poznańskich poprzednim meczem, trzeba wziąć również pod uwagę możliwość kontuzji graczy Warty, co przy obecnym sposobie gry Cracovii, jest rzeczą więcej niż prawdopodobną. Jednak zarząd ligi nie ponosi w tym wypadku żadnej odpowiedzialności, gdyż terminy spotkań Warty zostały przez nią samą opracowane i zaproponowane, a podyktowane zostały zdaje się w pierwszym rzędzie względami natury finansowej, no i potrzebami Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu.

Łódź pozbawiona została zawodów ligowych zgodnie z życzeniami obydwu klubów, które zarezerwowały sobie terminy te na rozegranie meczu towarzyskiego, nie-

doszłego do skutku w dniu 1 kwietnia, na skutek fatalnych warunków atmosferycznych. Teraz dla wszystkich zrozumiałem już jest dlaczego tak Turyści jak i Ł. K. S. wystawili na zawody w dniu PZPN mocno rezerwowe zespoły. Była to prosto odpowiedź na próbę zamachu ze strony PZPN. na plany i interesy obydwu klubów. Zawody Turystów z Ł. K. S. odbędą się na boisku WKS. o godz. 5 po południu, a wezmą w nich udział pełne składy ligowe.

Skład Ł. K. S.-u na mecz z Turystami

Kierownictwo sekcji piłki nożnej Ł. K. S. komunikuje nam, że przeciwko Turystom w dniu 20 b. m., t. j. w nadchodzący poniedziałek wystąpi następujący zespół: Miła, Cyll, Gałeczki, Jasiński, Kubiak, Pegza, Śledź, Janczyk, Król, Sowiak, Durka.

Jest to reprezentacyjny zespół czerwonych, w którym brak jedynie Trzmieli.

Konkursy hipiczne w Warszawie

Jeźdźcy ośmiu narodów staną do walki o „Puchar Narodów“

Rok rocznie stolica jest świadkiem wielkich konkursów hipicznych, organizowanych na pięknie urządzonej torze w urzędowym parku Łazienkowskim.

Rok rocznie doborowa publiczność zalega trybuny, aby oklaskiwać żywo jeźdźców zagranicznych i dzielnych naszych oficerów.

Ruchliwe towarzystwo międzynarodowych i krajowych zawodów konnych w Polsce czyni usilne starania, aby i tegoroczna wiosenna impreza konna wypadła pod każdym względem wspaniale.

Nie należy zapominać, że konkursy międzynarodowe w Warszawie są obecnie po Nicei głównym terenem walk o sławę w sporcie konnym, to też i w roku

bieżącym udział ekip zagranicznych przedstawia się szczególnie bogato.

Ujrzymy więc starych naszych znajomych — francuzów, posiadających świetne konie, do skonanych włochów, czechosłowaków, węgrov, rumunów, najprawdopodobniej — belgów, wreszcie występujących po raz pierwszy od lat wielu na kontynencie europejskim — jeźdźców amerykańskich.

Udział tych ostatnich wzbudza specjalnie ogólne zainteresowanie, bowiem jak głoszą wieści, amerykańskie w ostatnich czasach poczynili wielkie postępy w sporcie konnym, a prócz tego przywieźli ze sobą doskonałe konie.

Udział najwybitniejszych jeźdźców polskich dopełni tej wspaniałej całości.

Niespotykana dotychczas ilość jeźdźców, ośmiu narodowości, walczyć będzie o zaszczytny tytuł pierwszeństwa.

Program konkursów jest niezwykle bogaty i oryginalnie pomysłany. Ogólna suma nagród wynosi 60.000 zł.

Powszechne zainteresowanie wzbudza walka o „Puchar narodów“, dar pana prezydenta Rzeczypospolitej — dwukrotnie już przez drużynę polską zdobyty.

Ufać należy, że i tym razem jeźdźcy polscy nie dadzą się zdystansować obcym, walczyć będą z ambicją i zdobędą tę cenną nagrodę po raz trzeci.

*****

Zapisujcie się na członków Ł. O. P. P.

NIC DZIWNEGO, że nasze Radio-Aparaty CIESZĄ SIĘ NAJWIĘKSZYM POWODZENIEM!

Przeżytnie zbudowane ze światowej sławy CZĘŚCI FÖRG'A i KÖRTING'A muszą zadowolnić wszystkich!

RADIO INŻ. J. REICHER i S-ka

PIOTRKOWSKA 142, TEL. 15-57.

Komunikacja autobusowa z Łodzi na Powszechną Wystawę Krajową

Jak się dowiadujemy, około 25 maja b. roku uruchomiona zostanie komunikacja autobusowa pomiędzy Łodzią a Poznaniem.

Linję tę uruchomi towarzystwo komunikacji autobusowej (T.K.A.), które pracuje w porozumieniu z zarządem P. W. K. oraz czynnikami rządowymi.

Podróż trwać będzie 8 godzin i odbywać się będzie przy pomocy specjalnego luksusowego autobusu na 30 wygodnych miejsc.

Cena przejazdu z Łodzi do Poznania wyniesie około 30 złotych. Do ceny tej wliczone są już koszta obiadu, jaki pasażerowie otrzymają na jednym ze

środkowych punktów drogi.

Podróż tym środkiem lokomocji jest jeszcze o tyle wygodna, że towarzystwo komunikacji autobusowej gwarantuje swym pasażerom uzyskanie mieszkania w Poznaniu za cenę tych norm jakie ustalił zarząd P. W. K.

Dodać należy, że uruchomienie komunikacji autobusowej pomiędzy Łodzią a Poznaniem przyjęte zostało b. przychylnie przez łódzkie władze administracyjne, ułatwi to bowiem licznym łodzianom zwiedzenie P. W. K. wobec przecięcia komunikacji kolejowej.

Konserwatyzm angielski

przejawia się nawet w markach pocztowych. Nowe edycje marek W. Brytanji ozdobione są wzorem lat ubiegłych głową Jerzego V.

„PALACE”   **„CAPITOL”**

Dzisiaj i dni następnych!

Dramat namiętności i konfliktu sumienia p. t.

Prokurator oskarża

Potężny dramat życiowy w 10 aktach

W rolach głównych:
genjalny tragik ekranu
Bernard Goetzke
i subtelnie piękna
ANDRÉE LAFAYETTE.

Muzyka w „PALACE”
M. Lidauera.

Muzyka w „CAPITOLU”
Sz. Bajgelmana.

Po 70-ciu latach istnienia

Firma „Franciszek Kinderman” — pod nadzorem!

Plan sanacji oparty jest na pożyczce długoterminowej

Przedsiębiorstwo znalazło się w trudnościach płatniczych w związku z kryzysem i osłabieniem konjunktury włókienniczej

W dniu wczorajszym wpłynęło do wydziału handlowego sądu okręgowego podanie o udzielenie odroczenia wyplat firmie „PRZEMYSŁ WELNIANY — FRANCISZEK KINDERMAN, SPÓŁKA AKCYJNA Z SIEDZIBĄ PRZY UL. ANDRZEJA 12.

Spółka p. f. „Przemysł welniany — Franciszek Kinderman, sp. akc.” prowadzi istniejące od 1859 r., czyli od lat 70 w Łodzi przedsiębiorstwo fabrykacji wyrobów welnianych, które założone było przez Franciszka Kindermana, a następnie prowadzone było przez jego następców i spadkobierców, wreszcie przeobrażone zostało w spółkę akcyjną.

Pomimo utraty znacznych funduszy obrotowego kapitału podczas okupacji niemieckiej i w Rosji, właściciele przedsiębiorstwa zdołali je uruchomić i zawarzyć umowy prolongacyjne z wierzycielami zagranicznymi, uzyskali niezbędne bieżące kredyty, dzięki którym przedsiębiorstwo mogło pracować.

W drugiej połowie 1928 roku nastąpiło krytyczne załamanie się konjunktury na wyroby włókiennicze. Przedsiębiorstwo starało się walczyć z piętrzącymi się trudnościami i punktualnie uiszczalo swe należności do ostatniej chwili.

Ponieważ jednak pierwsze miesiące r. b. nie przyniosły żadnej poprawy w ogólnych stosunkach gospodarczych i ponieważ starania spółki o uzyskanie długoterminowego kredytu nie zostały dotychczas uwieńczone po myślnym rezultatem, spółka nie posiadająca dostatecznych środków gotówkowych na uiszczenie wszystkich nadchodzących płatności, zmuszona była zwrócić się do sądu z prośbą o udzielenie jej odroczenia wyplat.

Bilans firmy przedstawia się następująco:

STAN CZYNNY (AKTYWA):	
Terytorj. fabryczne	138.320.—
Budynki fabryczne	963.352.—
Masz. i urządz. fabr.	1.427.525.—
Surowce i przedza	610.745.11
Towary got. i surowe	247.886.11
Barwn. i materj. ch.	37.398.52
Akces., materj. techn.	
obicia, węgiel i smary	22.418.50
Kasa	4.912.49
Weksle w portfelu	30.219.53
Papiery wartościowe	82.450.—
Urząd. biura i składu	6.664.50
Konie i wozy	11.500.—
Dłużnicy	1.749.55
Wątpliwe należn. spisane do	1.—
Należn. i rekwizycje spisane do	1.—
Koszty organ. sp. akc.	52.000.—
Strata za r. 1928	673.703.96

RAZEM zł.	4.310.847.27
STAN BIERNY (PASSYWA):	
Kapitał akcyjny	2.000.000.—
Akcepty bieżące	1.500.289.80
Wierzyciele: rachunki bieżące	429.462.56
przedwojenne	184.506.22
Rembursy przedwoj.	8.346.54
Inne dług. przedw.	44.267.15.—
Zaległe podatki	107.575.—
Zaległe komorne	36.400.—

RAZEM zł. 4.310.847.27
Jak widać z powyższych danych, płynne aktywa wynoszą

około 1030.000 złp., natomiast krótkoterminowe zobowiązania — około 2.100.000 zł., o ile nie liczyć długów przedwojennych, których spłata prawdopodobnie rozłożona jest na dłuższy okres czasu. Duże są aktywa niepłynne, ulokowane w budynkach i maszynach, które wynoszą 2.500.000 złp. Kapitał akcyjny

wykazany jest w bilansie w wysokości 2 milj. złp. Z tego wynika, że w części nieruchomości są ulokowane pożyczki krótkoterminowe.

Objaw ten powstał prawdopodobnie z ogromnej straty w roku 1928-ym, która wyniosła blisko 700.000 t. j. jedną trzecią część kapitału.

W tych warunkach plan sanacji najzupełniej lojalnie i szczerze przyznaje się do zamiaru zaciągnięcia pożyczki długoterminowej celem wyrównania zachwianej płynności bilansu.

W tych warunkach udzielenie odroczenia przyniesie firmie ułatwienie przeprowadzenia zamierzonej operacji sanacyjnej.

Reforma ustawodawstwa podatkowego staje się palącym nakazem życia gospodarczego w obecnym okresie

Inicjatywę podejmuje izba przemysłowo-handlowa

Jednym z podstawowych zadań instytucji samorządu gospodarczego, jakimi są izby przemysłowo-handlowe, jest przedstawianie czynnikom rządowym bądź to na ich wezwanie, bądź też z własnej inicjatywy wniosków i uwag w przedmiocie zmiany ustawodawstwa gospodarczego.

Przystępując do podjęcia działalności w tej dziedzinie, izba przemysłowo-handlowa w Łodzi zwróciła się do wszystkich organizacji gospodarczych z ankietą, celem ustalenia, jakie z

obowiązujących ustaw i przepisów, zdaniem sfer przemysłowych i kupieckich okręgu są dziś szczególnie uciążliwe dla życia gospodarczego, wobec czego zmiana ich lub uchylene mogłaby stanowić jeden z czynników, pomniejszających trudności, z jakimi walczy u nas życie gospodarcze.

W ankiecie swej izba położyła szczególny nacisk na sprawy, które w łączności z innymi zarządzeniami polityki ekonomicznej ułatwić mogą przemysłowi i handlowi odzyskanie wzglę-

dnie normalnej odporności i aktywności rozwojowej, a które dotychczas nie doczekały się po myślnego załatwienia.

* * *

Zdając sobie sprawę z tego, że zmiany zasadnicze w ustawodawstwie podatkowym wymagałyby sankcji ciał ustawodawczych, wobec czego reforma podatkowa doznałaby u nas opóźnienia, izba przemysłowo-handlowa w Łodzi podjęła akcję, mającą na celu przeprowadzenie takich zmian w rozporządzeniach, przepisach i okólnikach ministerjalnych, których modyfikacja leży w granicach uprawnień ministerstwa skarbu i mogącą się przyczynić do złagodzenia obecnych ciężarów podatkowych, spadających w głównej mierze na barki przemysłu i handlu.

Akcja izby łódzkiej pozostaje w związku z podjęciem prac przez min. skarbu nad zmianą rozporządzeń wykonawczych, dotyczących m. in. ustawy o państwowym podatku przemysłowym.

W związku z tą akcją izba łódzka zwróciła się do związku izb przemysłowo-handlowych R. P. z postulatem podjęcia przez związek starań, mających na celu spowodowanie, aby ministerstwo skarbu przed ogłoszeniem znowelizowanych przepisów zasięgnęło opinii izb.

Umożliwiłoby to z jednej strony ocenę, jakich ewentualnie dalszych zmian merytorycznych należałoby się domagać w sprawie rewizji poszczególnych rozporządzeń, z drugiej zaś —zewzwoiłoby także na zorientowanie się, jakie przepisy wykonawcze nie są chwilowo objęte akcją nowelizacyjną ministerstwa skarbu, jakkolwiek sfery gospodarcze przywiązują wagę do rychłej ich zmiany.

Firma „Sznek i Srebrnogóra”

otrzymała odroczenie wyplat na 3 miesiące

W dniu wczorajszym na sesji wydziału handlowego rozpatrywane było podanie firmy „Bolesław Sznek i Srebrnogóra” — fabryka wyrobów dzianych, sp. z ogran. odpowiedz. w Łodzi.

Sąd postanowił udzielić odroczenia wyplat na przeciąg 3-ch

miesięcy, poczynając od dnia 16 maja r. b. Sędzią - komisarzem zamianował sędziego handlowego Brunona Biedermana, a nadzorcami sądowymi, handlowca Adolfa Ryglera i adw. Edwarda Filipkowskiego.

Ożywienie na rynku włókienniczym

Sygnalizowane przez nas ożywienie na rynku łódzkim trwa. Zjazd klienteli prowincjonalnej był bardzo liczny, a i obroty miejscowej klienteli doszły do bardzo wysokiego poziomu. W pierwszym rzędzie poprawa objęła handel detaliczny, zwłaszcza zaś dział konfekcji męskiej i damskiej. Z materiałów bawelnianych letnich znacznym popytem cieszyły się popeliny i zefiry.

Na podkreślenie zasługuje pewien narazie jeszcze powolny odpływ fali protestów. W ostatnich dniach powiększyły się również obroty w handlu hurtowym. Wszystkie tranzakcje za-

wierane były na warunkach prokrycia indywidualnego.

W branży welnianej również ujawnia się poprawa sytuacji. Zapotrzebowanie klienteli prowincjonalnej i miejscowej wydawnie wzrasta w dziale towarów letnich. Ostatnie 2 dni tego tygodnia były już nieco cichsze. Spodziewane jest jednak w przyszłym tygodniu przybycie kupców warszawskich, którzy większych zakupów dotychczas nie realizowali. Hość protestów w tej branży nieznacznie się zmniejszyła. Ogólny stan wyplat calności jest jednak bardzo niezadawalający.

K.

NOWE OPRACOWANIE!
WZNOWIENIE Najpotężniejszego Arcydziała filmowego

„BESTJA MORSKA”

z genialnym tragikiem

JOHN BARRYMORE

Wkrótce w „Capitolu”

414-5

RYNEK PIENIĘŻNY

Cedula giełdy pieniężnej warszawskiej

CZEKI

Belgia	123,85
Holandja	358,70
Kopenhaga	237,6
Londyn	43,26%
Nowy Jork	8,90
Paryż	34,87
Praga	26,38%
Szwajcaria	171,78
Sztokholm	238,22
Wiedeń	125,26
Włochy	46,70
Berlin	212.—

AKCJE

Dyskontowy	122.—
Polski	166.—
Sole potasowe	33.—
Cukier	36.— 37,25
Węgiel	80.—
Lilpop	36,50, 36,75
Ostrowieckie	89.— 90.—
Handlowy	114.—
Zarobkowy	78,50
Częstocice	38.—
Firlej	50.— 50,25
Cegielski	42.—
Modrzejów	27,50 27.—
Starachowice	29,75, 29,50

PAPIERY PROCENTOWE I LISTY ZASTAWNE

Pożyczka inwestycyjna	105,50, 105,75, 105.—
Pożyczka stabilizacyjna	92,77 92,50
Dolarowa	76.— 74,50
5 proc. konwersyjna	67.—
5 proc. konwers. kol.	59.—
Dolarowa	84,50, 84,75
Kolejowa	102,50
8 proc. Banku Gosp. Kraj.	91.—
7 proc. Banku Gosp. Kraj.	83,25
4 i pół proc. listy zastawne ziemskie	48,25, 49.—
5 proc. m. Warszawy	51,50
8 proc. m. Warszawy	67.— 68,25
8 proc. m. Łodzi	60.—
8 proc. m. Piotrkowa	57.—
10 proc. m. Siedlec	67.—

Pod względem tężyzny
Douglas Fairbanks
pod względem czułości —
Valentino

te dwie cechy łączy w sobie
rasowy
Ronald Colman
który wraz z czarującą
Vilma Banky
ukaże się
w **LUNIE**
w filmie
Płomień miłości

Dr. med.

H. LUBICZ

Cegielniana 43. Tel. 41-32
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych.

Leczenie lampami kwarcowymi (wypadanie włosów).

Przyjmuje od g. 8 do 10 rano i od 5—8 wiecz.

Bankructwo firmy Z. Rozenewajg

Niesolidnych kupców -- pod pręgierz!

Akcja stow. kupców przeciwko nadużywaniu nadzorów sądowych

Obecna niezwykle ciężka sytuacja gospodarcza powoduje ostatnio coraz liczniejsze upadłości i nadzory większych i mniejszych przedsiębiorstw i placówek przemysłowych i kupieckich.

Sytuację tę starają się jednak w pewnych wypadkach wyzyskać nieetyczne jednostki, podkopując w ten sposób egzystencję solidnych firm. Jako przykład tego rodzaju przejawów posłużyć może bardzo charakterystyczna sprawa, która rozegrała się w dniu wczorajszym w oddziale handlowym sądu okręgowego.

Na wokandzie sądu znalazło się jednocześnie podanie firmy Z. Rozenewajg o udzielenie nadzoru oraz podanie grupy wierzycieli tej firmy, którzy z inicjatywy wydziału ochrony kredytu stowarzyszenia kupców m. Łodzi, (Piotrkowska 73, zastępowani przez adwokata L. Goldringa — wystąpili o ogłoszenie tej firmy upadłości.

Jak się bowiem okazuje firma ta, która prowadziła od 8 zaledwie miesięcy handel manufakturą przy ulicy Nowomiejskiej nr. 18 (nie prowadząc ksiąg handlowych) uchodziła za bardzo zamożną, to też wniesienie podania o nadzór zaskoczyło po-

prostu licznych swych wierzycieli, bo jeszcze na tydzień przed wniesieniem podania uczyniła ona poważne zakupy na rachunek otwarty, oraz zamierzała na być większą nieruchomością.

Z tych więc względów stowarzyszenie kupców m. Łodzi ujęło w tej sprawie inicjatywę w swe ręce, aby nie tylko uchronić wierzycieli przed stratami ale i w sposób zasadniczy przeciwdziałać nadużywaniu nadzorów przez niesolidne firmy.

Zwołane przez wydział ochrony kredytu zebranie wierzycieli stwierdziło, że dłużnik ten przygotowywał się prosto z całą premedytacją do bankructwa, starając się nawet po złożeniu podania o nadzór wyłudzić od jednej z firm manufakturę.

Wskazano, że dłużnik stara się ukryć część towaru, a to przez niższe oszacowanie swego składu. Akcja wierzycieli prowadzona przez wydział ochrony kredytu stowarzyszenia kupców m. Łodzi doprowadziła do opieczętowania składu, a w dniu wczorajszym sąd pod przewodnictwem wiceprezesa Żukwy w składzie sędziów pp. Kaffanego i Szulborskiego ogłosił firmie tej upadłość, poddając Rozenewajg pod nadzór policyjny.

Sędzią komisarzem mianowa-

ny został p. D. Fabrykant, kuratorem adwokat Wajnionis.

Inicjatywa stowarzyszenia kupców m. Łodzi, (wydział ochrony kredytu) zasługuje na podkreślenie jako słuszna zupełnie w swym założeniu akcja przeciwko epidemii nadzorów, panoszącej się ostatnio nagminnie w Łodzi, a wykorzystywanej przez nieuczciwe jednostki.

(—)

ZAWIADOMIENIE.

Niniejszym mam zaszczyt zawiadomić Szan. Kliencie, iż z dniem 21. 5. r. b. uruchomię znowu moją farbiarnię przy ul. Piotrkowskiej nr. 186, tel. 57-26, zapewniając przytem punktualne i solidne wykonanie.

Polecając się łaskawej pamięci z poważaniem

M. HAUP
FARBIARNIA

Piotrkowska 186, tel. 57-26.

Dr. med.

ST. PRAPORT

Gdańska 77a, tel. 8-95.

GINEKOLOG—UROLOG

CHOROBY KOBIECE
I DRÓG MOCZOWYCH
Przyjmuje od 3—7 pp.

Wytworny wygląd i przestronność

Karoseria Fishera jest ostatniem słowem
wytworności i komfortu

Sześciocylindrowy Chevrolet wyróżnia się wśród wszystkich samochodów swej klasy niebywale niską ceną i umiarkowanymi kosztami utrzymania. Popularność swą zawdzięcza on pierwszorzędnym zaletom wśród których uderzają przede wszystkim siła, szybkość, sprawność, komfort i wytworny wygląd. Moc jego silnika powiększona o 32.6% przez co szybkość samochodu wzrosła o 20%, pozatem wprowadzono cały szereg najnowszych ulepszeń technicznych, jak specjalna pompka przy karburatorze, pompka do benzyny, nowy system wentylacji karteru i oliwienia, wzmocniono wał korbowy i rozrządczy oraz amorty-

zatory hydrauliczne Lovejoy. Hamulce na cztery koła oraz kierownica nałożonych kułkowych zapewniają zupełnie bezpieczeństwo i niezmierną łatwość kierowania, zarówno w najtrudniejszych warunkach ruchu ulicznego jak i podczas szybkiej jazdy na otwartej szosie.

Sześciocylindrowy Chevrolet dzięki tym wszystkim zaletom od chwili ukazania się na rynku stał się ulubieńcem publiczności. Wobec ułatwionych warunków płatności jest on dostępny dla najszerszego ogółu. Najbliższe upoważnione zastępstwo udzieli wszelkich informacji.

CHEVROLET

Wyrób General Motors

GENERAL MOTORS W POLSCE, WARSZAWA

Upoważnione Zastępstwa na całym terytorjum Polski i w Wolnym Mieście Gdańsku:

GŁÓWNA

WYGR. 750.000 zł.

KTO O DOBRO DOMU SWEGO DBA
WINIEN BEZWZGLĘDNIEM KUPIĆ U NAS
LOS I KL. 19^{EU} LOT. PAŃSTW.

WYPŁACILIŚMY ZA WYGRANE U NAS LOSY
MILJONY, MILJONY ZŁOTYCH.

RYZYKO MINIMALNE. CENA BARDZO NISKA

NASZE SZCZĘŚLIWE ADRESY:

Ż. LICHTENSTEIN i SKA, WARSZAWA.
ODDZIAŁ: ŁÓDŹ, PIOTRKOWSKA 72

KONTO P.K.O. N° 64209.
FIRMA EGZ. OD R. 1835.

OGÓLEM DO WYGRANIA

zł. 28.272.000 zł.

G. P.

G. P.

DYREKCJE GIMNAZJÓW Towarzystwa Żydowskich Szkół Średnich W ŁODZI

zawiadamiają, że wpisy uczniów i uczenie przyjmują
Kancelarje:

I Gimnazjum Męskiego
przy ul. Magistrackiej 21

II Gimnazjum Męskiego
przy ul. Magistrackiej 22

Gimnazjum Żeńskiego
przy ul. Piramowicza 7

w godzinach biurowych.

Egzaminy wstępne rozpoczną się dn. 20 maja r. b.
Do klasy podwstępnej przyjmuje Dyrekcja Gimnazjum
Żeńskiego (ul. Piramowicza 7) chłopców i dziewczęta
w wieku od lat 5 i pół.

DYREKCJA

Gimnazjum Humanistycznego Męskiego

I. Kacnelsona w Łodzi

ul. Cegielniana 28, tel. 51-79

zawiadamia, że wpisy uczniów na nowy rok
szkolny przyjmuje kancelarja codziennie w go-
dzinach urzędowych.

Ważne dla wyjeżdżających na letniska!

Koncesjonowane i Kaucjonowane
Przedsiębiorstwo Wartowników Ochrony Mienia
Łódź, 6 sierpnia 28, III piętro

przyjmuje dozór dzienny i nocny mieszkań osób
wyjeżdżających na letniska. 453-2

RABKA

Willa „FILASÓWKA“

1 czerwca zostaje otwarty

PENSJONAT dla DZIECI
Dr. FELICJI PINESOWEJ

Zgłosz. Al. I Maja 41, m. 41,
pr. of. Tel. 66-55. (od 2—4 pp.)
402-2

Dr. med.

J. SILBERSTROM

ZIELONA Nr. 11

Choroby skórne i weneryczne.

Leczenie lampą kwarcową.

Przyjmuje od 4-8 pp. Panie od 4-5
niedziela od 9-1, dla niezamożnych
ceny lecznic. 13-12

PARK HELENÓW

DZIŚ, w sobotę, dn. 18-go
maja 1929 r. o g. 5-ej p. p.

Otwarcie Sezonu Letniego

Koncert popularny Orkiestry Symfonicznej

pod dyrekcją REINHOLDA TELGA.

Koncerty popularne odbywać się będą: w soboty, niedziele i święta od godz. 5 do 11.15, w czwartki o godz. 8-ej wiecz.

W niedziele i święta odbywać się będą od godz. 11-ej do 1 w poł. **PORANKI MUZYCZNE** :: W razie niepogody koncerty odbywać się będą w **SALI HELENOWA**.

Komunikacja tramwajowa we wszystkich kierunkach po ukończeniu koncertu zapewniona. Na miejscu: restauracja, kawiarnia i mleczarnia. — Zwierzyniec. — Łódki. — Fontanna. — Wodotrysk. Wodospad. — Koło szczęścia. W Strzelnica.

W niedzielę, dnia 19-go maja i w poniedziałek, dnia 20-go maja o godz. 11-ej rano

PORANKI MUZYCZNE o godz. 5-ej pp. **KONCERTY POPULARNE**

PARK HELENÓW

Biuletyn „Biblioteki Groszowej“

- Jerzy Szarecki: Groźny kapitan** Cena 1.45
Piękne perełki literackie z nad polskiego morza.
- P. Romanow: Dusza ludzka** Cena 1.45
przekład H. R. Winlan
Romans z życia inteligencji w Rosji Sowieckiej.
- Brunon Grosicki: Tajemnice bez zasłony** Cena 1.90
Niesłychanie zajmujące rewelacje ze świata okultyzmu, spirytyzmu i t. d.
- R. Nagrodzka: Gniew Djonizosa** Cena 1.90
przekład Zygmunta Rożałowskiego
Frapujący romans z życia malarzy i „bohemy“ ostatnich lat.
- D. Jużyn: S. O. S. Nobile** Cena 2.90
Pierwszy obiektywny opis uratowania załogi „Italii“.

Do nabycia we wszystkich księgarniach, kioskach kolejowych „Ruchu“ oraz w „Bibliotece Groszowej“ w Warszawie ul. Moniuszki 11.

Podaje się do wiadomości PP. Członków Stowarzyszenia, że w SOBOTĘ, dn. 18 maja 1929 r. o godz. 6-ej po poł. odbędzie się

PRZEDWYBORCZE ZEBRANIE,

zaś w NIEDZIELĘ, dn. 19 maja r. b. o godz. 7-ej wiecz. odbędzie się

WYBORY WŁADZ STOWARZYSZENIA

Zarząd Stowarzyszenia Komwojazerów
L. O. H. P.

380—2

KURSY KOSMETYCZNE

D-ra MARIJ LEWINSONOWEJ
Cegielniana 6, front I p.

Informacje i zapisy codziennie od 10—8 wiecz.

Gabinet kosmetyki leczniczej i toaletowej

Absolwentki wydz. lekarsk. uniw. Odeskiego

Z. SZWALBE

Zielona 17.

Pielęgnowanie cery, usuwanie brodawek, zmarszczek, piegów, wągrów i innych defektów. Masaż kosmetyczny. Maski balsamiczne i inne. Pielęgnacja włosów i usuwanie łupieżu i t. p. Godziny przyjęć: od 10 r. do 8 wieczór.

Ogłoszenie.

Sędzia Komisarz Gustawa Szenwalda wzywa niniejszym zgodnie z art. 447-480 K. H. wszystkich wierzycieli wymienionego, aby w dniu 27 maja b. r. o godz. 12 stawili się w kancelarii Wydziału Handlowego Sądu Okręgowego w Łodzi, celem uformowania listy wierzycieli oraz dokonania wyboru kandydatów na syndyków tymczasowych upadłości.

Sędzia Komisarz: (—) Edward Babiacki.

Za zgodność:

Kurator (—) Stanisław Pawłowski
Adwokat

ZWIĄZEK ZAWOD. PRACOWNIKÓW
HANDLOWYCH i BIUROWYCH m. ŁODZI
AL. KOŚCIUSZKI 21. TELEFON nr. 27-77.

W dniu 27 maja r. b. rozpocznie się 1-miesięczny

Wieczorowy Wyższy Kurs Buchalterji i Ekonomiki Prywatnej

dla samodzielnych buchalterów.

Zapisy przyjmuje i informacjami udziela kancelarja Związku codziennie od godz. 7 do 8 i pół wiecz. 400—1

PROSZEK OD BÓLU GŁOWY DLA DOROSŁYCH

KOWALSKINA

USUWA NAJSILNIEJSZE
BÓLE GŁOWY

FABRYKA CHEMICZNO-FARMACEUTYCZNA
„AP. KOWALSKI“ WARSZAWA.

Gabinety Kosmetyki Lekarskiej
D-ra MARIJ LEWINSONOWEJ
Cegielniana 6, front I p., telefon 43-63.

Miejski Kinematograf Oświatowy Wodny Rynek (róg Rokicińskiej)

Od 14. V. do 20. V. 1929

DLA DOROSŁYCH:

„Swierszczyk“

(Książki pozwolit)

W rolach głównych:

LYA MARA I HARRY LIEDTKE

DLA MŁODZIEŻY:

W kralnie srebrnego tła w 10-ciu aktach
Obraz **Persja**
Realizacja Bernarda Kellermanna.

Początek seansów dla dorosłych o godz. 18.45 i 21, w soboty i w niedziele 16.45, 18.45 i 21. Początek seansów dla młodzieży o g. 15-ej i 17.—, w soboty i niedziele o 13 i 15-ej.

PORADNIA WENEROLOGICZNA Lekarzy-specjalistów Zawadzka 1

czynna od 8 rano do 9 wiecz. 11—12) przyjmują 2—3) kobieta—lekarz w niedzielę i święta od 9—2 pp,

leczenie chorób wenerycznych i skórnych

Badanie krwi i wydzielina na syfilis i tryper.

Konsultacje z neurologiem i urologiem

Gabinet Światło-leczniwy Kosmetyka lekarska

Oddzielna poczekalnia dla Kobiet

PORADA 3 Zł.

Ogłoszenia drobne

„ŁÓDZKA WYTWÓRNIA ŁÓZEK“
Łódź, Północna Nr. 24. Telefon Nr. 31-85. Żądajcie: Łózka patentowane „Palma“, leżaki i hamaki dla letnisk, uzdrowisk, szpitali. Dział wyrobów żelaznych: Łózka metalowe, dziecięce, amerykański, łózka stołowe, wózki sportowe własnego wyrobu i zagraniczne umywalki. 7429-15

POKÓJ

do wynajęcia przy inteligentnej rodzinie. Wiadomość Wólczańska: 3 m. 8 od 8 — 9 wieczorem. 213-3

UMEBLOWANY POKÓJ

przy inteligentnej rodzinie natychmiast do wynajęcia. Adres: Piotrkowska 107. Oferty do adm. pod „Tal.“. 2329-4

JULIUSZ JEZIERSKI

ucz. III kl. Gimn. Społecz. zagubił kartę rowerową nr. 1290 i matrykulę nr. 1928/1929. 404—1

Kino SPÓŁDZIELNI

Sienkiewicza 40.

Dzisiaj i dni następnych!

Zuzia Saksofonistka

Ekscentryczne przygody miłosne studentki roku szkolnego 1928-29.

W rolach głównych:

ANNY ONDRA I GASTON JAQUET.

Uwaga! Kino w ogrodzie bez względu na pogodę.

Orkiestra powiększona

Następny program:

„Całuję twoją dłoń Madame“

W roli głównej: HARRY LIEDTKE.

Wielki przebój na tle najpopularniejszej piosenki „Całuję twoją dłoń Madame“, którą odśpiewa p. Zygmunt Ullas.

W dni powszednie, z wyjątkiem sobót, początek seansów o godz. 4-ej, zaś w soboty, niedziele i święta o g. 12-ej w poł. Ostatni seans o godz. 10. — Na pierwszy seans ceny miejsc niższe.

Doktor

WÓLKOWYSKI

CEGIELNIANA 25, TEL. 26-87
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych

LECZENIE ŚWIATŁEM

(lampą kwarcową)
Badanie krwi i wydzielin.

Przyjmuje od 8—10 r. 12—2 i 4—8 pp. w niedziele i święta od 9—1.

Dla pań od 4 do 5 po poł. oddzielna poczekalnia.

Dr. med.

HELLER

Choroby skórne i weneryczne
UL. NAWROT 2
TELEFON 79-89

Przyjmuje do 10 r. i od 4—8 wiecz. w niedziele od 11—2 po południu

Dla pań spec. od godz. 4—5 po poł. dla niezamożnych

CENY LECZNIC.

DYREKCJA GIMNAZJUM MĘSKIEGO

Tow. Szerzenia Oświaty i Wiedzy
Technicznej wśród żydów
w Łodzi, ul. Pomorska nr. 46/48.

(Dawniej pod dyrekcją p. Szwajcera)

zawiadamia, że wpisy uczniów przyjmuje kancelarja szkoły codziennie w godzinach biurowych.

Egzaminy wstępne do wszystkich klas systemem lekeijnym rozpoczną się dnia 20 maja r. b.

Gimnazjum Żeńskie Józefa Aba w Łodzi

Zielona 10, tel. 22-12.

Zgłoszenia nowowstępujących uczennic codziennie w godzinach szkolnych.

Przy szkole zostaje otwarta freblówka.

Dyrektor (—) J. AB.

Prenumerata miesięczna „Głosu Porannego“ ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 5.60, za odnośnienie — 40 groszy z przesyłką pocztową w kraju — zł. 6.50; zagranicą — zł. 10.—

Ogłoszenia za wiersz milimetry 1-szpaltowy: 1 strona i w tekście 40 gr., strona 5 szpalt. — Nekrologi 30 gr. str. 5 szpalt. Nadesłane po tekście 30 gr. str. 5 szpalt. — Zwyczajne 10 gr. str. 10 szpalt. Drobne 12 gr. od wyrazu; najmniejsze 1.20 zł. Poszukiwanie pracy 10 gr. — Ogłoszenia zaręczynowe i zaślubinowe 10 zł. Ogłoszenia zamiejscowe obliczane są o 50 pr. firm zagranicznych o 100 proc., za zastrzeżone miejscowe dopłata.